

ОПШТИНА ИРИГ

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА
ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ
ЗА ПЕРИОД 2025- 2029. ГОДИНЕ**

Ириг, април 2025. године

Садражај

УВОД.....	3
Уводна реч председника општине Ириг	3
Шта је Локални план акције за управљање миграцијама на територији општине Ириг.....	4
Одлука Скупштине општине Ириг бр.001472255 2025 08464 001 000 060 107-4 од 01.04. 2025. године о усвајању Локалног акционог плана за управљање миграцијама на територији општине Ириг.	12
Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања	12
САЖЕТАК	12
Поглавље 1. Основни подаци о општини Ириг.....	14
Поглавље 2. Подаци о мигрантима на територији општине Ириг	25
Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци	32
Поглавље 4. Приоритетне циљне групе	46
Поглавље 5. Општи и специфични циљеви.....	47
Поглавље 6. Активности.....	50
Поглавље 7. Ресурси/ буџет	62
Поглавље 8. Аранжмани за примену.....	62
Поглавље 9. Праћење и оцена успешности	63

УВОД

Уводна реч председника општине Ириг

Поштовани грађани и сарадници,

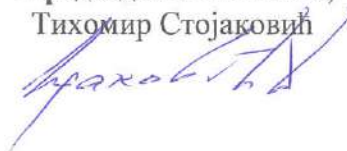
У циљу унапређења живота наших суграђана ка и ефикасног одговора на изазов миграција, наша општина је формирала Савет за миграције и израдила Локални акциони план за управљање миграцијама.

Овај план је логичан наставак свега што је започето и представља кључну стратегију која ће нам омогућити да са већим успехом одговоримо на потребе миграната, као и да обезбедимо стабилност и одржив развој за све наше грађане. Миграције било да су интерне или међународно усмерене, доносе са собом изазове, али и могућности за раст и економски напредак заједнице. Општина Ириг у складу са својим надлежностима и постојећим буџетским средствима жели да допринесе коначној интеграцији избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалну заједницу, те смањењу сиромаштва, побољшању социјално економског положаја свих категорија миграната и повратника по споразуму о реадмисији кроз реализацију пројеката и планова који су препознати у специфичним циљевима Локалног акционог плана. Кроз овај акциони план, желимо да обезбедимо инклузивно друштво, које препознаје вредности различитости и која ствара услове за достојанствен живот сваког појединца.

Верујемо да је сарадња свих релевантних актера на нивоу локалне власти, организација цивилног друштва, образовних институција и самих грађана кључна за успех и реализацију овог плана. Само кроз заједнички рад, створићемо простор за лакшу интеграцију миграната и обезбедити да грађани, без обзира на порекло, имају једнаке шансе за просперитетан живот у нашој општини.

Посебно се надам да ће овај Акциони план бити темељ за дугорочни успех и развој наше заједнице а који ће допринети јачању социјалне кохезије и очувању људских права свих чланова друштва

Председник општине,
Тихомир Стојаковић

Шта је Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Ириг

Локални акциони план за управљање миграцијама (у даљем тексту: ЛАП) представља:

- Оперативни план за решавање питања и унапређење положаја различитих мигрантских група - избеглих, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила, лица која су добила азил, ирегуларних миграната, радника миграната, лица у оквиру циркуларних миграција, дијаспоре и Срба у региону (даљем у тексту мигранти).
- Везу између локалних и централних институција.
- Процес идентификовања најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у локалној заједници при доношењу одлука значајних за живот избеглих, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, лица која су добила азил, ирегуларних миграната, радника миграната, лица у оквиру циркуларних миграција, дијаспоре и Срба у региону.
- Планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања специфичних и крајњих циљева, значајних за развој ове области и живота локалне заједнице.
- Механизам смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Миграција је кретање људи са једне територије на другу из различитих разлога, као што су потрага за могућностима запослења, бољи услови живота, образовање или бекство од насиља, рата или природних катастрофа. Мобилност људи је била стална карактеристика људске историје. Постоји неколико различитих врста миграције:

- **Присилна миграција**-Ова врста миграција се дешава када су људи приморани да се преселе мимо своје воље, често због рата, сукоба, прогона или природних катастрофа.
- **Добровољна миграција**- Ова врста се дешава када људи одлуче да се преселе због бољег живота, побољшања животног стандарда, посла, образовања или било ког другог разлога.
- **Унутрашња миграција**- Ова врста миграције се дешава када се људи селе са једне локације на другу унутар исте земље.
- **Спољна миграција** – Ова врста миграције се дешава када се људи селе са територије једне земље на територију друге.
- **Сезонска миграција** - Ова врста се дешава када се људи селе са једног места на друго током сезоне или одређеног периода.

Миграција може бити корисна и за мигранте и за земље домаћине, јер мигранти могу допринети економији земље домаћина уносећи нове вештине, идеје и инвестиције. Међутим, миграције могу изазвати тензије и сукобе између миграната и локалног становништва, ако се њима не управља на одговарајући начин.

Управљање миграцијама је процес управљања кретањем људи из једне земље у другу. То обично укључује управљање границама земље, контролу протока миграната и осигурање да се према мигрантима поступа праведно, као и да су њихова права заштићена. Ефикасно управљање миграцијама укључује низ политика, пракси и стратегија. Неки од кључних аспеката управљања миграцијама укључују:

- **Контролу граница**- што даље подразумева управљање кретања људи преко границе земље, провером путника и спречавање неовлашћених улазака.
- **Визну политику**- Она је важна јер је дизајнирана да регулише ко може да уђе у земљу, под којим околностима и на који временски период.

Управљање избеглицама- односи се на политике и праксе које имају за циљ да обезбеде заштиту тражиоцима азила, избеглицама и лицима без држављанства. Ово укључује обезбеђивање приступа основним услугама, као што су здравствена заштита и образовање али и проналажење трајних решења за њихово расељавање.

- **Интеграцију**-Она има за циљ сигурност да мигранти постану потпуно интегрисани у друштво и да имају приступ истим могућностима и бенефицијама као остали чланови друштва. Ово укључује језичку и културну обуку и подршку при проналажењу посла.
- **Сарадњу и партнерство**-Сарадњу како међу земљама, тако и међу међународним организацијама, а све у циљу суочавања са изазовима миграције и промовисање безбедне, уредне и регуларне миграције.

Република Србија је кроз историју важила за емиграционо подручје, али у последњих неколико деценија оно што је карактерише је унутрашња миграција и то из мање развијених, руралних подручја ка већим, урбаним срединама. Поред тога се сусреће са проблемом интензивних спољних миграција домаћег становништва, које повлаче за собом низак наталитет у земљи и замену генерација. Све то заједно доприноси суочавање са проблемом демографског дефицита, који постаје економско, политичко и национално питање.

Такође, последњих година уочава се тренд пораста броја страних држављана који се досељавају у Републику Србију, што се може приметити ако се анализирају подаци Миграционих профила Републике Србије, које објављује Комесаријат за избеглице и миграције. Нарочито је изражена радна имиграција.

Ефикасно управљање миграцијама је од суштинског значаја за нашу и све остале земље, како би ефикасно управљали својим границама и тако штитили националну безбедност, подржавали права и добробит миграната.

Под *мигрантским групама* у оквиру овог документа подразумевају се:

- **Избеглице**- Избеглица је према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Статус избеглице у Републици Србији признаје Комесаријат за избеглице и миграције РС, а у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 – СЈС и „Службени гласник РС”, број 30/10) и то лицу које је услед догађаја у периоду од 1991. до 1998. године и њихових последица избегло или прогнано из бивших југословенских република на територију Републике Србије. Под избеглим и прогнаним лицима, у овом документу се подразумевају сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова, због рата на просторима бивших југословенских република, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус држављана Републике Србије али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса. Према Попису избеглица 1996. године на територији Републике Србије је било 537.937 лица са овим статусом. Од тада је њихов број значајно смањен и то за више од 80%, па у Републици Србији тренутно борави 26.502 избеглих лица. Смањење броја избеглица углавном је резултат њихове интеграције у Републици Србији. Од 537.937 избеглица и 79.791 ратом угрожених лица, регистрованих на Попису из 1996. године, више од 350.000 лица стекло је држављанство Републике Србије што представља највећи процес интеграције избеглица у савременој Европи.

- **Интерно расељена лица (ИРЛ)** су она лица која су била присиљене да напусте своје домове али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућност њихове међународне заштите су ограничене. Иако их за, разлику од избеглица, не штити посебна конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. У овом документу, под интерно расељеним лицима се подразумевају лица која су 1999. године услед бомбардовања напустила територију Косова и Метохије и пријавили боравак на територији Републике Србије, а који поседују легитимацију интерно расељеног лица. Комесаријат за избеглице и миграције је 2000. године у сарадњи са Високим комесаријатом Уједињених нација за избеглице (UNHCR) организовао Попис интерно расељених са АП Косова и Метохије, када је регистровано 187.129 лица. У периоду од 2000. до 2005. године, са АП Косова и Метохије је расељено још око 20.000 лица, тако да је крајем 2005. године број интерно расељених лица у Републици Србији без АП Косова и Метохије износио 209.021 лице, а тренутно их је 194.171 (Извор: Миграциони профил Републике Србије за 2023, стр. 56)

Повратници по споразуму о реадмисији су држављани Републике Србије за чији повратак је надлежни орган дао сагласност по основу Споразума о реадмисији који је закључила Република Србија. То су лица која су добровољно или присилно враћена у државу порекла из држава у којима су неосновано боравили (одбијен захтев за азил, истекла виза и сл.), на основу Споразума о реадмисији између Европске уније и Републике Србије. Овим Споразумом којије ступио на снагу 01.01.2008. године, уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или су престале да испуњавају услове за улазак или боравак на територији државе уговорнице. Спречавањем нелегалних миграција и прихват и интеграција повратника по споразуму о реадмисији представљају један од услова Србије за Белу Шенген листу. У циљу испуњавања својих услова, Република Србија је усвојила Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији 13. фебруара 2009.године („Службени гласник РС“, број 15/09). Усвојен је Акциони план за спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период 2009. и 2010. годину. Према евиденцији Министарства унутрашњих послова, у 2023. години, примљено је 1.323 захтева за реадмисију, од тога броја 1.064 захтева је добило сагласност, а повратак је остварило 1.041 држављана Републике Србије. Од укупног броја примљених захтева за реадмисију у 2023. години, 59,5 % захтева поднето је из СР Немачке. Што се полне структуре тиче, 65,3 % лица су чинили мушкарци. Када је у питању старосна структура, пунолетна лица чине 71,8%, а малолетна 28,2 %. (Извор: Миграциони профил Републике Србије за 2023. годину, стр. 43).

Тражиоци азила су странци који су поднели захтев за азил на територији РС о којем није донета правоснажна одлука (у складу са Законом о азилу и привременој заштити). То значи да су та лица, у складу са важећом законском регулативом, на територији Републике Србије затражила неки видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама Закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил, Влада Републике Србије оснива центре у којима они бораве и у буџету обезбеђује средства за функционисање центара. Република Србија је због географског положаја који заузима значајно транзитно подручје миграната из Азије и Африке на путу ка Европској унији. Из тог разлога је и једна од земаља које су највише погођене „мигрантском кризом“, будући да се налази на Балканској мигрантској рути. У 2023. години било је 1.654 издатих потврда о регистрацији странца који су изразили намеру да поднесу захтев за азил у Републици Србији. Од тог броја било је 1.377 мушкараца (1.206 пунолетних и 143

малолетних) и 277 жена (209 пунолетних и 66 малолетних). Највећи број долази из Сирије (26,84%), Авганистана (11,36%) и Индије (7,25 %). Од укупног броја малолетника (209), 30 су малолетници без пратње (28 дечака и 2 девојчице). У 40.5% случајева, намера за азил изражена је у Подручним полицијским управама, док је 31,37 % намера изражено на Аеродрому „Никола Тесла“. (Извор: Миграциони профил Републике Србије за 2023. годину, стр. 39). На дан 31.децембар 2023. године, укупан број активних захтева за азил је износио 123. (Извор: Миграциони профил Републике Србије за 2023. годину, стр. 40)

Лица која су добила азил су лица која имају право на боравак и заштиту које има странац којем је, одлуком надлежних органа, одобрено право на уточиште или супсидијарну заштиту.

- Уточиште - право на боравак и заштиту које се даје избеглици на територији Републике Србије за кога надлежни орган утврди да оправдано страхује од прогона у држави порекла или држави уобичајеног боравишта.
- Супсидијарна заштита – заштита коју Република Србија одобрава странцу који би у случају повратка у државу порекла или државу уобичајеног боравишта био изложен трпљењу озбиљне неправде и који не може или који се због такве опасности не жели ставити под заштиту те државе.

У 2023. години, Канцеларија за азил је донела 9 одлука којима усваја захтев за азил. Канцеларија за азил је доделила уточиште за 7 лица (5 мушкарца и 2 жена). Од укупног броја лица са уточиштем било је 2 малолетних лица (2 дечака). Такође, Канцеларија за азил је доделила супсидијарну заштиту за 2 лица (2 мушкарца). Међу лицима којима је додељена супсидијарна заштита, било је 1 малолетно лица (1 дечак и 3 девојчице). (Извор: Миграциони профил Републике Србије за 2023. годину, стр. 40)

Ирегуларни мигранти (Мигранти у потреби без утврђеног статуса) су лица која су незаконито ушла на територију Републике Србије и која незаконито бораве у Републици Србији, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског истока и Африке. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јуна 2015. године основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри 5 ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције РС. Радна група је формирана са задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, анализира стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањима мешовитих миграционих токова.

Значај Србије, као транзитне земље, посебно се уочава у последњих неколико година на Балканској рути. Балканска рута је популаран пут којим су многи мигранти и избеглице прошли кроз југоисточну Европу, почевши од Грчке и пролазећи кроз Македонију, Србију и Мађарску, на путу ка другим европским земљама, попут Немачке, Француске и Италије. Према подацима Међународне организације за миграције (ИОМ), преко милион миграната и избеглица прешло је Србију од 2015. до 2016. године. Влада Србије, заједно са Комесаријатом за избеглице и миграције РС и међународним организацијама као што су Високи Комесаријат уједињених нација за избеглице (УНХЦР) и ИОМ, спровела је различите мере за помоћ и заштиту мигранта и избеглица који пролазе кроз земљу. Ове мере укључују обезбеђивање склоништа, хране, медицинске неге и правне помоћи. Ситуација миграната и избеглица у Србији и на Балканској рути остаје сложено питање које захтева континуирану пажњу и сарадњу свих уључених актера.

- **Радници мигранти** су лица која траже посао, јесу запослена или су била запослена у месту које је више или мање удаљено од места његовог становања. Радник мигрант може обављати посао унутар граница сопствене државе, а може и да одлази на рад у друге земље.
- **Жртве трговине људима** – је свако физичко лице подвргнуто трговини људима. Трговина људима је озбиљно кривично дело и повреда људских права и дефинисано је као такво у међународном и домаћем праву. Трговина људима је облик модерног ропства. Кривично дело је почињено када трговац људима употреби насиље, превару или присилу да контролише друго лице са циљем, на пример, његовог укључивања у сексуалне активности или за запошљавање или давање услуга. Трговина људима може али и не мора укључивати транспорт на другу локацију. Лица се могу сматрати жртвама трговине људима без обзира да ли су експлоатисана у граду где живе или су превезена са циљем њихове експлоатације, да ли су се претходно сложила да раде са трговцем људима, да ли су учествовала у извршењу кривичног дела што је дошло као последица њихове експлоатације.

Усвајањем "Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022.година" поправљено је стање у овој области, али и даље у Србији постоје скоро све форме трговине људима (сексуална експлоатација, радна експлоатација, принуда на просјачење, принуда на вршење кривичних дела, принудни бракови са елементима експлоатације и др.).

Смештена на такозваној „Балканској рути“, Србија је последњих година постала важна тачка на миграционим путевима за мигранте из многих земаља Блиског истока, Африке и Азије који воде ка региону Западног Балкана и даље ка земљама западне Европе. Током овог периода, ситуација је еволуирала од ванредне кризе, која је захтевала хитно збрињавање миграната у транзиту, до оне дуготрајније природе где се све већи број ових људи налази у ситуацији продуженог боравка у Србији. Такво стање рађа плодно тле за експлоатацију миграната од стране организованих криминалних група и индивидуалних починилаца. У таквим ситуацијама линија разграничења између кријумчарења миграната и трговине мигрантима често постаје нејасна. Оно што је неспорно јесте да су за ублажавање ризика од трговине људима за потенцијалне жртве међу мигрантским становништвом и решавање њихових потреба неопходни усклађен и координисан приступ, као и успостављање сарадње различитих институција, како оних на централном, тако и оних на локалном нивоу. Уколико се то не уради, постоји ризик да се занемари рањивост знатног дела људи који лако могу да постану плен у праксама трговине људима. У том смислу је важно разумети да рад на идентификацији и заштити жртава трговине људима не представља само вид пружања хуманитарне помоћи овој групи људи, већ и спречавање даљег развоја криминалних активности и претварања хуманитарне кризе у безбедносну.

Идентификација жртава трговине људима је организована као стручни поступак у оквиру Центра за заштиту жртава трговине људима који се спроводи према стандардима процене у систему социјалне заштите. У 2023. години у Центру за заштиту жртава трговине људима формално је идентификовано 66 жртава трговине људима. Међу формално идентификованим жртвама доминирају лица старости до 18 година старости (62,1%) и особе женског пола (71,2%). Код особа женског пола доминирају лица старости до 18 година (43,3%). Најзаступљенији вид експлоатације је принуда на просјачење (25,75 %) код формално идентификованих жртава, а потом је сексуална експлоатација (13%) која је претходних година била доминантан вид експлоатације. (Извор: Миграциони профил Републике Србије за 2023. годину, стр. 37) Према подацима Министарства унутрашњих послова, поднето је укупно 20 кривичне пријаве за 37 извршиоца кривичног дела где је оштећено 39 жртава трговине људима. Од свих обухваћених жртава трговине људима, већином су државани Републике Србије (92,3 %). (Извор: Миграциони профил Републике Србије за 2023. годину, стр. 37)

- **Дијаспора и Срби у региону**– Дијаспора означава припаднике једног народа који живе одвојено од матице. Према Закону о дијаспори и Србима у региону (члан 2. Став1.), дијаспора обухвата држављане Републике Србије који живе у иностранству, припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, као и њихове потомке. Према томе, дијаспору чине сви припадници српског народа и лица српског порекла, независно од места рођења и дужине боравка у иностранству. Срби у региону су припадници српског народа који живе у Словенији, Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Северној Македонији, Румунији, Албанији и Мађарској.
- **Економски мигранти** - су лица која мигрирају подстакнута економским мотивима, попут потраге за послом или у циљу побољшања животног стандарда и услова живота. Економске миграције су због своје географске распрострањености и бројности, један од најбитнијих видова мобилности становништва. Према најновијем извештају Међународне организације за миграције уочен је пораст међународних миграција у складу са савременим трендовима. Тако је 2019. године број међународних миграната у свету процењен на 272 милиона, што представља 3,5% светске популације. У односу на почетак новог миленијума, број миграната у свету је повећан за 122 милиона, а њихов удео у укупном броју становника за свега 0,7%. Према истом извештају, број економских миграната у 2019. години износио је 168 милиона, односно 62% укупног броја међународних миграната. С обзиром да се миграције, подстакнуте пре свега економским разлозима, одвијају и унутар држава, важно је напоменути да је чак 700 милиона људи у свету учествовало у унутрашњим пресељавањима, што значи да је укупно сваки седми становник света бар једном у току свог живота променио место сталног пребивалишта. Такође, истраживања агенције GALLUP од 2015. до 2017. године су утврдила да у свету има 700 милиона потенцијалних миграната, који размишљају о пресељавању (у иностранство) у блиској будућности.

Континуираним повећањем мобилности становништва, побољшањем инфраструктуре, као и повећање обима припадника дијаспоре и порастом прилива новчаних дознака, интензивирано је интересовање држава и појединаца за све опсежнијим истраживањима актуелних питања везаних за миграције, њихову улогу и допринос развоју. Позитивни ставови усмерени су на развојни потенцијал међународних миграција и замену појма „одлив мозгова“, који се односи на исељавање високообразованих, појмом „прилив мозгова“, кроз циркулацију и повратак миграната. Поред новчаних дознака, социјалне дознаке, односно преношење знања и вештина у земље порекла, такође се сматрају изузетно значајним за развој. Негативни ставови се односе на то да миграције у земљама порекла доприносе сиромаштву и неразвијености, због одласка младог, репродуктивног радно способног становништва, често високо образованог, што представља препреку економском расту и модернизацији друштва и државе. Негативне последице миграција се могу огледати у губитку људског капитала и вештина у земљама порекла, или, пак, због пораста ксенофобије, која може довести до проблема приликом интеграције, затим до дискриминације, експлоатације или чак злоупотребе у земљама дестинације. Ако се миграције препознају као неизбежна одлика времена у којем живимо, а не нужно негативни феномен, онда и политике управљања миграцијама треба да буду усклађене са реалним трендовима и проблемима миграната, јер рестриктивно дефинисане политике које намећу строжа правила су у супротности са заштитом основних људских права. Препознавање миграција као развојног инструмента је довело до стварања консензуса о потреби укључивања миграционог феномена у развојне агенде, стратегије и планове на глобалном, регионалном, националном и локалном нивоу¹

Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за управљање миграцијама („Службени гласник РС“ број 59/09), Стратегијом за управљање економским миграцијама („Службени гласник РС“ број 21/20) другим националним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај ЛАП узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење ЛАП-а овде се третира као део ширег механизма остваривања циљева одрживог развоја, смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални акциони план за управљање миграцијама (у даљем тексту ЛАП) на територији општине Ириг се доноси за период од четири године (2025.–2029. година).

Процес израде **Локалног акционог плана за управљање миграцијама** за општину Ириг заснива се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- **Локални**- спроведен у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- **Партиципативан**- укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке мигрантима у локалној заједници;
- **Утемељен** на реалним основама, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја миграната;
- **Прилагођен ситуацији** у локалној заједници, актерима и позитивним променама којима се тежи;
- **Користи савремене методе** планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- **Подстиче одговоран однос** различитих друштвених актера у локалној заједници;

За потребе процеса израде ЛАП, коришћени су различити извори и начини прикупљања података: резултати анкете о потребама избеглих и интерно расељених лица, резултати интервјуа са потенцијалним корисницима, резултати састанака са локалним актерима, Резултати из Упитника за породице избеглих и интерно расељених лица спроведеног по налогу Комесаријата за избеглице и миграције РС, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице и миграције РС, Црвеног крста, извештаји Министарства унутрашњих послова, локалних невладиних организација као и подаци са терена доступни Повереништву за избеглице и миграције општине Ириг и Савету за управљање миграцијама.

Процес израде ЛАП започет је у трећем и четвртм кварталу 2024. године спроведен и првом кварталу 2025. године.

3. ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Предлагач овог Локалног акционог плана је Савет за миграције општине Ириг.

У складу са Чланом 12. Закона о управљању миграцијама формиран је Савет за миграције (у даљем тексту Савет) кога чине представници локалне самоуправе и институције

система које се на локалном нивоу баве питањима миграната, невладине организације које делују у локалној заједници.

Улога Савета за миграције је да:

- прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије као и органе управљања општине о миграционим кретањима на територији општине;
- предлаже програме, мере и планове активности ради ефикасног управљања миграцијама;
- координира радом органа на локалном нивоу чији је рад значајан за област управљања миграцијама;
- пружа податке од значаја за израду стратешких докумената из области миграција, размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- активно учествује у изради и иновирању Локалног акционог плана, дефинише коначни текст документа и предлаже га надлежним органима на усвајање;
- обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратника по основу Споразума о реадмисији и миграната у потреби без утврђеног статуса;
- креира планове и конкретне мере унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса;
- размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- планира праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана;
- унапређује сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке;
- предузима друге послове у области управљања миграцијама на територији општине у складу са Законом о управљању миграцијама.

Чланови Савета за миграције су:

1. Миодраг Бебић, заменик председника;
2. Милорад Влаховић, повереник за избеглице;
3. Душица Мартиновић, стручни радник Центра за социјални рад;
4. Жељко Вишекруна, правник –НСЗ-испостава Ириг;
5. Бора Ћирић, Црвени крст Ириг-секретар;
6. Радослав Илкић, МУП-ПС Ириг-начелник;
7. Милан Кантар, КИРС, координатор за Сремски округ.

РЕЗИМЕ

Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Ириг за период 2025-2029.године је плански документ усмерен на проналажење ефикасних и одрживих решења за питања избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила, лица која су добила азил, ирегуларних миграната, радника миграната, дијаспоре и Срба у региону.

Овај документ је усмерен према свим особама које су биле изложене присилним

миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији општине Ириг, с напоменом да се први пут у Локалном акционом плану акценат ставља не само на угрожене категорије мигранта и различите видове помоћи у њиховом збрињавању, већ и на домицилно становништво, с обзиром на развојну компоненту миграција, односно улогу коју процес управљања миграцијама може имати у свеукупном економском и социјалном развоју локалне заједнице.

Заснован је на свеобухватној анализи ситуације који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију свих наведених мигрантских група у локалну заједницу.

Одлука Скупштине општине Ириг бр. 001472255 2025 08464 001 000 060 107-4 од 01.04.2025. године о усвајању Локалног акционог плана за управљање миграцијама на територији општине Ириг.

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног акционог плана за управљање миграцијама у општини Ириг, формиран је Савет за миграције и трајна решења кога чине представници локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице; институције система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и ИРЛ, и повратника; невладиних организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника који су повремено учествовали у консултативном процесу. Кроз организовање тематских радионица пружио је (ИОМ) Међународне организације за миграције, док је сама израда финалног документа реализована уз подршку Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије.

САЖЕТАК

Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Ириг (2025 - 2029. године) је плански документ усмерен на проналажење ефикасних и одрживих решења за питања различитих категорија миграната у локалној заједници.

Према подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије на територији општине Ириг евидентирано је 16 избеглих и 62 интерно расељених лица, без евидентираних повратника по основу о рeадмисији и миграната без утврђеног статуса.

У складу са Националном стратегијом за смањење сиромаштва као и демографском ситуацијом у општини Ириг и њеним социјалним профилем, потребно је, систематски и плански супроставити се оваквим трендовима, између осталог и активним мерама стамбеног збрињавања најугроженијих категорија избеглих, интерно расељених лица и повратника.

Општи циљ Локалног акционог плана је: Управљање миграцијама на свеобухватан начин како би се створили услови за испуњење секторских циљева као што су: заштита права миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва

Приоритетне циљне групе овог плана су: вишечлане и вишегенерацијске породице, самохрани родитељи, старачка домаћинства укључујући самце, радно способни - незапослени

избегли, интерно расељени и повратници, нарочито они из породица које имају члана који је особа са инвалидитетом, хронично болестан или дете са сметњама у развоју.

Специфични циљеви Локалног акционог плана

- специфични циљ 1:

У периоду од 2025. до 2029. године у складу са популационом политиком Општине обезбедити услове за решавање стамбеног питања за најмање 15 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програм откупа сеоских кућа са окућницом.

- специфични циљ 2:

У периоду од 2025. до 2029. године трајно решити стамбено питање за најмање 25 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом грантова у грађевинском материјалу за довршетак започете градње, или адаптацију неусловних стамбених објеката.

- специфични циљ 3:

У периоду 2025. до 20289 године економски оснажити најмање 60 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом грантова за доходовне активности

- специфични циљ 4:

У периоду од 2025. до 2029. године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем најмање 4 тематске радионице, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба.

- специфични циљ 5:

У периоду од 2025. до 2029. године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантским групама.

- специфичан циљ 6:

У периоду од 2025. до 2029. године успоставити и ојачати везе и сарадњу са припадницима дијаспоре на територији општине Ириг, креирањем базе података и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.

- специфичан циљ 7:

У периоду од 2025. до 2029. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине Ириг, организацијом (нпр. најмање 3) догађаја/сусрета у циљу веће друштвене афирмације развојног потенцијала миграција у локалним заједницама.

- специфичан циљ 8:

У периоду од 2025. до 2029. године ојачати капацитете ЈЛС и успоставити повољну климу за развој предузетништва у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва, организовањем најмање 3 едукативно-промотивних тематских радионица/округлих столова намењених предузетницима и запосленима у јавном сектору, које ће указати на развојни потенцијал миграција у локалним заједницама.

- специфичан циљ 9:

У периоду од 2025. до 2029. године, кроз најмање 3 тематске радионице, округла стола, медијску кампању и друге активности, обезбедити оснаживање и пружање подршке

умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима.

Реализација пројектних активности, као и оцена успешности примене Локалног акционог плана и доношења евентуалних корективних мера дефинисани су планом мониторинга (праћења) и евалуацие (оцењивања). У току периода имплементације, припремаће се редовни годишњи извештаји, а локална јавност ће се редовно обавештавати о свим спроведеним активностима.

Поглавље 1. Основни подаци о општини Ириг

Географски положај

Општина Ириг се налази у централном делу Срема, на јужним обронцима Фрушке горе. Данас општину Ириг сачињавају насеља: Ириг, Врдник, Нерадин, Гргетег, Крушедол, Прњавор, Крушедол, Велика Ремета, Шатринци, Добродол, Ривица, Јазак, Мала Ремета. Територија општине Ириг простире се у висинском распону од 418 m надморске висине тј. северни део општине има надморску висину 444 m апсолутне висине на самом гребену Фрушке горе, у пределу Иришког венца и 522 m над морем код Исиног чота. Јужни део општине у долини Борковачког потока има надморску висину 110 m, односно 104 m у доњем делу јазачког атара. Са површином од 226 km², убраја се у групу мањих војвођанских општина. Северну границу подручја чини венац Фрушке горе од Банстола до Црвеног чота. Одатле целим својим простором, подручје се спушта преко јужних падина планине, допирући све до сремске равнице, у правцу исток-запад око 20 km и у правцу север-југ 13 km. Подручје општине смештено је између пет општина: Рума, Сремска Митровица, Беоцин, Сремски Карловци и Инђија.

Демографски трендови

У општини Ириг према последњим доступним подацима из 2022. године живи 9.327 становника. Посматрајући период од 1961. године па до данас, број становника је смањен за 33,6%. Када је у питању старосна структура становништва, према подацима из 2022. године, просечна старост у општини Ириг износи 46,3 године, што се сматра неповољном статистиком у односу на ниво области (Сремска) где просечна старост износи 44,5 година и у односу на национални просечан узраст од 44,9 година.

Посматрајући старосну структуру становништва општине Ириг, удео старијег становништва од 65 и више година као % укупног становништва износи 25,3%, што је за 3,23% неповољнији податак у односу на Сремски регион (22,07%) према последњим доступним статистичким подацима из 2021. године. Радно способно становништво чини удео од 62,5%, док удео младих у укупном становништву посматраног подручја износи 12,2%. Када је реч о миграционом салду становништва, који представља разлику броја досељеног и броја одсељеног становништва, посматрано по регионима Републике Србије, у 2021. години је поред Београдског региона, Регион Војводине остварио позитиван миграциони салдо. Миграциони салдо на нивоу покрајине износи 974, на нивоу Сремског региона износи -56, док је на нивоу општине Ириг такође остварен негативан миграциони салдо од -33, што је показатељ смањења броја становника на територији општине према последњим доступним статистичким подацима из 2022. године.

Природни ресурси

Настанак рељефа на овим просторима условљен је дугим процесом отапања Панонског мора, те настанка и формирања Фрушке горе. На територији општине сусрећу се стене различите старости, од старијег палеозоица до савременог холоцена. У погледу рељефа општина обухвата две основне геоморфолошке целине: јужну подгорину Фрушке горе и фрушкогорску лесну зараван.

Климу општине Ириг можемо посматрати у склопу климе Панонске низије, која је првенствено условљена географским положајем овог простора. Највећи утицај на климатске карактеристике општине Ириг има њен географски положај и чињеница да се територија општине простира у висинском распону од 104 до 522 м апсолутне висине. Клима Фрушке горе се разликује од околних низијских предела, захваљујући њеној специфичној морфологији и орографском утицају на климатске прилике. По свом географском положају Фрушка гора припада области умерено-континенталне климе, а најизраженији утицаји су из северних и источних степских области, али осећа се и утицај западне влажне атлантске климе.

Општина Ириг се налази у умерено континенталном климату, који се одликује топлим и сувим летима, прохладним зимама и јасно израженим прелазним годишњим добима. Јесен је топлија од пролећа. Средња годишња температура ваздуха је 10,60С. Према напред наведеним подацима закључује се да је најтоплији месец у години август са температуром од 21,0С, најхладнији месец у години на читавој територији општине Ириг је јануар са уједначеном температуром ваздуха од -0,80С. Средње месечне температуре ваздуха у току зимских месеци не прелазе +20С те као такве омогућавају задржавање снежног покривача па самим тим и одвијање различитих спортских и рекреативних активности на снегу. Према годишњем току температуре може се закључити да главна туристичка сезона траје од маја до почетка октобра, када су могуће све активности на отвореном простору

Хидрографску слику општине чине бројни извори, бунари и потоци. Општина Ириг богата је површинским водама. Од свих фрушкогорских општина општина Ириг има највише водотокова. Извори се јављају на много места и бројни су, али су свакако најпознатији поток Јеленци, Банковачки поток, Међеш, Мургин точак, Старо Хопово и Будаковачки извор.

На подручју општине Ириг јављају се још и крашке подземне воде и термоминералне воде. Термоминералне воде јављају се у Врднику и Хопову. Врдничка термоминерална вода избија из рударског окна старог рудника. Ту је до 1968. године био познати Рудник мрког угља.

Такође на подручју општине постоје и два вештачка акумулациона језера, а то су Банковачко језеро и језеро Добродол. Оба језера намењена су наводњавању околног земљишта, али пружају изванредне услове за развој риболова.

Флористички и фаунистички општина Ириг условљена је рељефом, али и климом, хидрографијом и другим факторима. Поред шума на Фрушкој гори сусрећу се и травне површине. Такође ово подручје богато је лековитим биљем. Доста богата флора пружа изванредне могућности за живот дивљачи. Фрушка гора има доста разноврсне дивљачи, те као таква пружа изванредне услове за развој лова.

Економски развој и структура привреде

Према подацима Агенције за привредне регистре, у периоду од 2020. до 2023. године, нису присутне велике осцилације у броју активних привредних друштава. Број новооснованих привредних друштава је показује благи, али континуирани пад. Број привредних друштава на 1000 становника у периоду 2019-2021. током посматраног периода је прилично уједначен, док број привредних друштава на 1000 становника општине Ириг (просек 2019-2021.) износи 16,33 и вишије од просека Сремске области (просек Сремске области 2019-2021 износи 14,24).

Нето ефекат оснивања нових привредних друштава у 2021. години износи 3,3 (значајан раст у односу на раније године када није прелазео 1.8), и значи да се на 10 угашених привредних друштава отвори 33 нова, што је више од нивоа Сремске области (просек 2017-2021. износи 1,67). Када је у питању број предузетника на 1000 становника, евидентан је раст. У 2021. години, број предузетничких радњи на 1.000 становника износи 49, што је за око 35% више од просека области, где показатељ износи 36,5 предузетника на 1.000 становника. Нето ефекат оснивања нових предузетника континуирано расте (уз благи пад у 2020. години – ситуација са Ковид пандемијом), и у 2021. вредност показатеља је 2,2, што значи да се на 10 угашених предузетничких радњи, отвори 22 нове.

Један од најважнијих ресурса општине Ириг су природни ресурси за развој пољопривреде и туризма, као два најзначајнија развојна сектора. Пољопривреда је посебно значајна због свог великог утицаја и на друге секторе, пре све на сектор који запошљава изузетно велики број људи, а реч је прехранбеној индустрији. Виноградарство представља један од најважнијих сегмената пољопривредних активности на подручју општине Ириг. Карактеришу је одлични климатско-геолошки услови, дуга традиција бављења виноградарством и подрумарством, као и препознатљивост географског порекла фрушкогорских вина. Друга најважнија област пољопривреде свакако је воћарство, а највише површина под плантажним воћњацима су засади јабуке (око 40% укупних површина под плантажним воћњацима), затим брескве, вишње, крушке и шљиве, док далеко мање има површина под засадама кајсије, трешње, дуње, али и под орасима, лешницима и бадемима.

Водеће гране у развоју индустријске производње су прехранбена индустрија, метална и индустрија. Развој прехранбене индустрије заснива се на преради воћа и грожђа, производњи сточне хране и кланици. Метална индустрија сконцентрисана је углавном у Врднику где послују предузећа за производњу опреме, прибора и машина, сечење материјала воденим млазом и др. Највећи привредни потенцијал има свакако прерађивачка индустрија пољопривредних производа, и на истој би требао да буде заснован будући развој.

Подстицаји и улагања

Јединица локалне самоуправе је највећи корисник подстицаја регионалног развоја. Према подацима Агенције за привредне регистре, у периоду 2019-2021. Општинска управа је учествовала са нешто преко 50% у подстицајима регионалног развоја просечно годишње, са

тим да је у 2021. години учествовала са чак 75%. Потом следе микро, мала и средња предузећа са нешто преко 20%, а затим пољопривредна газдинства, док остали корисници имају далеко мањи удео.

Највећи део подстицаја се односи на развој саобраћајне инфраструктуре и пољопривреде, при чему се у највећој мери користе бесповратна финансијска подршка и бесповратне субвенције, а највећи реализатори ових подстицајних средстава јесу Управа за капитална улагања АП Војводине и Министарство финансија².

Тржиште рада

Број незапослених лица на евиденцији НСЗ крајем 2023 године је 709 лица од којих 347 су жене. По образовној структури највећи број евиденцији су лица са I степеном стручне спреме 39,8%, потом лица са IV степеном стручне спреме 25% и са III степеном стручне спреме 19%. Код жена је ситуација нешто другачија јер је највећи број незапослених жена са завршеним I степеном стручне спреме 38%, а удео жена са факултетом је 9,6%.

Највећи број запослених на територији општине Ириг је у сектору прерађивачке индустрије. У 2020. години је у сектору прерађивачке индустрије било запослено 19,4% укупног броја запослених, што указује на изузетан значај ове делатности на територији Општине. Након прерађивачке индустрије, значајан број запослених је и у сектору услуга смештаја и исхране, 16,4 % укупног броја запослених.

Комунална инфраструктура

Снабдевање водом за пиће

Водоснабдевање на територије Републике Србије се реализује кроз 18 регионалних система за снабдевање водом. Општина Ириг припада Сремском регионалном систему водоснабдевања. На територији општине Ириг постоје 5 локалних изворишта: Прњавор-Крушедол, Шатринци-Добродол, Нерадин, Јазак и Мала Ремета.

Локално извориште Прњавор-Крушедол поседује један бунар који је избушен 1999. године, капацитета 2,5 l/sec. Уз бунарску конструкцију инсталиран је аутоматски уређај за механичку филтрацију, деферизацију и деманганизацију воде. Пречишћена вода, вода квалитета воде за пиће, дефинисана Правилником о квалитету воде за пиће, иде даље у систем за водоснабдевање насеља.

Локално извориште Шатринци – Добродол има један бунар који је избушен 2006. године, капацитета 4 l/sec.

Локално извориште Нерадин- у непосредној близини, у атару села Нерадин налазе се два бунара од којих је само један у функцији. Бунар који снабдева село Нерадин водом бушен је 2019. године, капацитета 0,5 l/sec.

Локалним извориштем Мала Ремета не управља ЈП „Водовод Рума“, док локалним извориштем Јазак од 2023.године управља ЈП „Водовод Рума“.Оба села поседују по један бунар. У насељу Јазак поред постојећег бунара који је изграђен 2007. године у току 2022. године избушен је нови бунар као алтернатива за постојећи.

Насељена места Ириг, Врдник, Ривица прикључена су на Регионални систем водоснабдевања.

Водоводни систем у насељеном месту Ириг се допуњује водом из три бушена бунара смештена у јужном делу насељеног места. Бунар Ириг (ИЕБИ-1) је избушен 1979. године. Током 2016.године исти је ревитализован и тренутно је у експлоатационом режиму. Капацитет бунара је 4 l/sec. Током 2018. године у Иригу избушен је бунар ИЕБИ-2 капацитета

²Регистар мера и подстицаја привредног развоја, Агенција за привредне регистре

8 l/sec. Године, 2021. избушен је бунар ИЕБИ-3 капацитета 7 l/sec Бунари ИЕБИ-1, ИЕБИ-2. и ИЕБИ-3 су експлоатацији и служе као допуна регионалном систему водоснабдевања насеља Ириг.

У Врднику постоји бунар који је избушен 1979. године. Исти је ван функције. Током 2017. године ЈП „Водовод Рума“ је вршио физичко-механичку ревитализацију бунара која није дала жељене резултате. Изменама и допунама Плана генералне регулације насеља Врдник, општине Ириг, планирано је извориште у југоисточном делу насељеног места.

За функционисање делатности снабдевања водом одговорно је ЈКП „Водовод“ Рума из Руме.

Водоводна мрежа у Иригу и Врднику је грађена осамдесетих година и од тада није знатно улагано у реконструкцију исте. У Врднику су посебно повећане потребе за водом, обзиром да је изграђено више хотела, смештајних објеката, стамбених објеката. Број становника у летњем периоду је дуплиран када и долази до отежаног водоснабдевања, поједини делови насеља остају без воде

Организовано водоснабдевање обезбеђује се са изворишта „Фишиеров салаш“ и „Сава I“ код Јарка и фабрике за прераду воде на Фишиеровом салашу, путем транзитних цевовода и секундарне водоводне мреже по насељима као и ЦС Борковац.

Од укупне произведене количине воде у Руми, 30% се дистрибуира потрошачима општине Ириг, насеља Ириг, Врдник и Ривица. До сада испоручених 66 л/сек потрошачима насеља Ириг, Врдник, Ривица и викенд зонама на покривају потрошњу у летњим данима, па се не може очекивати обезбеђење довољне количине воде за нове привредне, стамбене и викенд објекте као и туристичке капацитете који се увелико граде.

Из црпне станице „Борковац“ (Рума), вода се шаље ка потрошачима у Иришку општину преко цевовода ПВЦ Ø 300. Овај цевовод се грана на два цевовода Ø 200, један крак према Иригу а други према Врднику.

У насељеним местима општине Ириг (Нерадин, Крушедол, Шатринци), водоснабдевање је организовано кроз три одвојене водоводне мреже и 96,5% домаћинстава је прикључено на водоводни систем.

За насељена места у Општини Ириг: Јазак, Мала Ремета, Гргетег и Велика Ремета потребно је успоставити односно обезбедити водоснабдевање водом квалитета воде за пиће.

У селима Јазак и Мала Ремета изграђена је разводна водоводна мрежа као и по један бунар. Овим извориштима не управља ЈП „Водовод Рума“.

Отпадне воде

На територији општине Ириг само два општинска места имају изграђену, делимично, канализациону мрежу, Врдник и Ириг, у Иригу је изграђено још 2,6 км канализационе мреже остаје још 5 км.

У насељу Врдник канализациони систем је сепаратног типа, раздвојена је мрежа фекалне и атмосферске канализације. Дужина канализационе мреже у Врднику је око 18 км и тренуто је изградња пречистача отпадних вода.

Становање

Укупан број становника у општини Ириг са пописа становништва 2022. године износио 9327 док је укупан број станова за становање износио 4881.

Саобраћајна инфраструктура

Општина Ириг је због свог специфичног географског положаја оријентисана искључиво на друмски саобраћај. Према претходном развојном планском документу општине Ириг, будући концепт друмског саобраћаја на простору Општине је замишљен као систем саобраћајних капацитета различитог хијерахијског нивоа који ће омогућити задовољење свих потенцијалних захтева, високог комфора, доступности и високог нивоа интернасељског повезивања уз омогућавање оптималног опслуживања атара сировинског залеђа, као значајног извора привредних активности на територији општине Ириг.

Кроз општину Ириг пролазе државни путеви IБ реда, као и државни путеви IIБ реда. Државни пут IБ реда бр. 21 (М-21), Нови Сад – Ириг – Рума – Шабац – Коцељева – Ваљево – Косјерић – Пожега – Ариље – Ивањица – Сјеница, се утврђује у оквиру новог путног коридора, као вишетрачни пут на основном путном правцу ДП бр.12 (М-7) – Е-75 - Нови Сад – Рума – Шабац – Лозница – граница БиХ. Овај путни коридор проистиче из ППРС и РПП АПВ и као такав пренет у оквиру деоница које се налазе на територији општине Ириг. Такође је утврђен оптималан број и врста раскрсница узимајући у обзир да се ради о вишетрачном путу који захтева комплексније сагледавање саобраћајних, просторних, урбанистичких и других услова укрштања. Основни циљ реализације овог путног правца је побољшања саобраћајних услова изградњом Фрушкогорског коридора (проточност и еколошки аспект) и геометријских елемената пута (безбедност кретања), посебно у делу око насеља Ириг (обилазница око Ирига) и у оквиру НП Фрушка Гора (изградња тунел Иришки Венацу дужини од 3,5км).

Такође државни пут IIБ реда бр. 313 (Р-130)1, Раковац – Змајевац – Врдник - Ириг- Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100 се задржава у оквиру утврђеног коридора (наслеђене трасе атарских путева) са низом елемената који угрожавају безбедност одвијања саобраћаја и утичу на отежану проходност током зиме. У току је реконструкција са проширењем пута са две коловозне траке и довођења на потребан ниво услуге државног пута II реда.

Државни пут IIБ реда бр. 314 (Р-106)1, Ердевик – Бингула – Чалма – Манђелос -Велики Радинци - Рума - веза са државним путем 120, само мањим делом пролази кроз општину Ириг (око 2 km), задржава се у оквиру постојећег коридора уз побољшање елемената у функцији квалитетнијег међуопштинског повезивања (Шид – Сремска Митровица – Ириг – Рума – Стара Пазова).

Снабдевање електричном енергијом

Домаћинства у општини Ириг имају редовну снабдевеност електричном енергијом. Снабдевање електричном енергијом потрошача на територији општине Ириг обезбеђено је из више праваца . Насеља Врдник, Јазак и Мала Ремета се снабдевају електричном енергијом из ТС 35/10kV "Врдник" преко 10kV мреже. Насеља Крушедол Село и Крушедол Прњавор се снабдевају електричном енергијом из ТС "Инђија" трансформација 110/20 kV. Југоисточни део Ирига са радном зоном и насеље Ривица се снабдевају из ТС "Рума 2" 110/20 kV преко једног 20kV извода. Остали део Општине се снабдева из ТС 35/10kV "Рума Север" преко 10kV мреже. На подручју општине Ириг изграђен је 110 kV далековод бр. 124/1 Нови Сад 1-Рума 1. и бр. 104/6 Инђија-Нови Сад 6. На датом простору постоји изграђена средњенапонска 35 kV, 20 kV и 10 kV мрежа, као и нисконапонска 0,4 kV и припадајуће трафостанице.

Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Снабдевање природним гасом

На територији општине Ириг постојећа гасоводна инфраструктура је на задовољавајућем нивоу јер су сва насеља гасификована. Снабдевање гасом потрошача на простору општине Ириг обезбеђено је из разводног гасовода високог притиска РГ-04-17 на који је прикључена ГМРС "Путинци", односно са ГМРС "Путинци". Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре на територији општине Ириг, пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу гасификације свих насеља и бољу експлоатацију земног гаса.

Доставити податке о степену гасификације за сва насељена места у општини, број прикључених домаћинстава, јавних објеката, преивредних друштава и индустријских зона.

Потрошња енергије у јавном сектору

Општина је направила прве кораке ка побољшању енергетске ефикасности учествовањем на европском пројекту „Јачање капацитета локалних самоуправа за примену мера енергетске ефикасности“, у оквиру кога су израђени: Приручник за енергетски менаџмент, Регистар потрошача, Регистар јавних зграда, Регистар енергетских система, Енергетски биланс општине, Софтвер за енергетско књиговодство и Софтвер за катастар јавне расвете. Именован је и општински енергетски менаџер.

Заштита животне средине

Када је реч о значају областима инфраструктуре и заштите животне средине, исти се може проценити на основу удела издвајања за наведене области кроз локални буџет Општине. У наставку су приказана издвајања за ове области, конкретно узимајући податке из финансијских планова/завршних рачуна, и то из програма:

- 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање,
- 2 - Комуналне делатности,
- 6 - Заштита животне средине,
- 7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура и
- 17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије.

Образовање

Према последњим статистичким подацима из 2021. године, обухват деце јасленог узраста на нивоу општине Ириг износи око 26,7%, што је незнатно ниже у односу на просечан обухват у Србији од 28,2%. Међутим, обухват деце вртићког узраста износи 80,6%, што значајно превазилази просечан обухват у Србији од 66,6%. У поређењу са Сремом, чији је део и општина Ириг, примећује се да је обухват деце јасленог узраста у Иригу испод просека од 27,7%, док је обухват деце вртићког узраста изнад просека од 72,5%. Такође, уочене су и вредности обухвата деце у обавезном предшколском програму изнад 100%, што указује на то да деца из других општина такође похађају предшколско образовање у Иригу. У светлу ових статистичких података, може се закључити да општина Ириг има значајно већи обухват деце

вртићког узраста у односу на Србију у целини, док је обухват деце јасленог узраста испод просека у односу на Срем и Србију у целини.

Здравствена заштита

На подручју општине Ириг постоји Дом здравља који пружа здравствену заштиту становништву. Поред тога, становници општине Ириг имају приступ и другим здравственим установама у околним градовима, као што су Сремска Митровица и Нови Сад. Дом здравља Ириг пружа услуге примарне здравствене заштите, укључујући преглед и дијагностику, превентивне мере, вакцинацију, лечење акутних и хроничних болести, као и хитну медицинску помоћ. Такође, Дом здравља организује и бројне превентивне програме, као што су прегледи за рано откривање болести, едукативне кампање и друге активности. Поред тога, у оквиру Дома здравља постоје и специјалистичке амбуланте за гинекологију, стоматологију, ренген као и лабораторија за дијагностику.

Социјална заштита

На подручју општине Ириг послује Центар за социјални рад који пружа услуге социјалне заштите становницима општине. Према последњим доступним статистичким подацима за 2023. годину, на подручју општине Ириг регистровано је 1785 корисника права из области социјалне заштите, што је 19,21% у односу на број становника. Центар за социјални рад пружа следеће социјалне услуге: помоћ у кући, лични пратилац, смештај у установи социјалне заштите, новчану социјалну помоћ, право на туђу негу и помоћ, право на додатак за помоћ и негу другог лица и право на лични инвалиднину. Такође, на подручју општине Ириг постоји и Удружење пензионера које пружа подршку старијим особама, као и невладине организације које се баве разним видовима социјалне заштите, попут Удружења за подршку особама са инвалидитетом итд.

Обухват корисника новчане социјалне помоћи (НСП) у 2021. години је и даље релативно висок и износи 6,1%, што је више у односу на просек са Републиком Србијом и Сремским округом, где је далеко нижи: 3,4%, односно 4,1%. У току 2020. године, 545 становника је примило овакву помоћ, што је мерило за стабилност економске ситуације у подручју. Када је реч о корисницима дечијег додатка 0-17, њихов удео у укупној популацији је остао на исти нивоу као и у 2019. години и износи 21,6%, што је већи обухват него на нивоу области (15,8%), али мањи у поређењу са Републиком Србијом (18,0%). Број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад у 2021. години износи 1303, а као % укупног броја становника износи 13,4%, што је мало више у поређењу са РС (10,5%) и Сремском области (10,6%). Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији у општини Ириг је и даље 13.4%.

Култура, спорт и омладинска политика

Општина Ириг богата је културном и историјском баштином, а поседује и неколико значајних културних установа. Једна од најзначајнијих културних установа у општини је Српска читаоница у Иригу. Поред позајмице књига, библиотека организује и бројне културне програме попут књижевних вечери, представљања књига и аутора, радионице и трибине. Српска читаоница у Иригу, прво и најстарије грађанско читалиште у Срба, основано 1842. године. Читаоница је основана са циљем да чува српску народност и развија књижевност у сваком погледу, и још више, она је неговала дух толеранције и разумевања међу словенским и несловенским народима.

Данас Српска читаоница успешно ради у неколико праваца: развија и унапређује основну делатност, библиотечку, повећавајући њене фондове, а нарочито посебне збирке (завичајну, музејску); истрајно испуњава своју културну мисију од Сабора библиотекара Срема (од 1962. године), преко издавачке делатности до очувања успомене на Ирижанина Борислава Михајловића-Михиза и доделе награде за драмско стваралаштво које носи његово име. Библиотека поседује богату збирку књига, часописа и новина на српском и другим језицима. У оквиру читаонице налази се њена галерија у којој се могу видети изложбе сликара, вајара, фотографа и то не само са њене територије него и шире.

Организациона структура општине Ириг

Општина Ириг је основна територијална јединица у којој грађани остварују право на локалну самоуправу у складу са Уставом, законом и Статутом Општине Ириг. Грађани учествују у остваривању локалне самоуправе путем грађанске иницијативе, збора грађана, референдума, других облика учешћа грађана у обављању послова Општине и преко својих одборника у Скупштини општине.

Територију Општине, утврђену законом, чини 12 насељених места, односно подручја катастарских општина које улазе у њен састав.

Општина врши послове из своје надлежности утврђене Уставом и законом, као и послове из оквира права и дужности Републике који су јој законом поверени.

Статутом су, у складу са Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 – др. закон и 47/2018), уређена овлашћења која Општина врши преко својих органа.

Органи Општине су: Скупштина општине, Председник Општине, Општинско веће, Општинско правобранилаштво и Општинска управа.

Скупштина општине је највиши орган Општине који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и статутом Општине. Чини је Председник Скупштине Општине и његов заменик, Секретар Скупштине Општине и 19 одборника које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са законом и статутом Општине.

Скупштина оснива стална и повременирадна тела, која разматрају питања из надлежности Скупштине и дају мишљење на предлоге прописа и одлука које доноси Скупштина општине. Пословником Скупштине општине утврђују се број и задаци сталних радних тела, избор, права и дужности председника и чланова сталних радних тела, као и друга питања од значаја за рад сталних радних тела.

Стална радна тела су: Комисија за мандатно-имунитетска питања, Одбор за друштвено-економски развој, привреду и финансије, Одбор за пољопривреду и развој села, Одбор за представке и притужбе, Одбор за урбанизам, грађевинарство, стамбено-комуналне делатности и заштиту и унапређење животне средине. Поред сталних радних тела посебна стална радна тела су: Савет за младе, Кориснички савет јавних служби и Комисија за родну равноправност.

Извршни органи Општине су председник Општине и Општинско веће. Председник Општине има заменика, који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Општинско веће Општине Ириг, чине: председник Општине, заменик председника Општине, као и 5 чланова Општинског већа.

Управне послове у оквиру права и дужности Општине и одређене стручне и административно-техничке послова за потребе Скупштине општине, председника Општине и Општинског већа, врши Општинска управа. Општинском управом Општине Ириг руководи начелник. Начелник за свој рад и рад Општинске управе одговара Општинском већу.

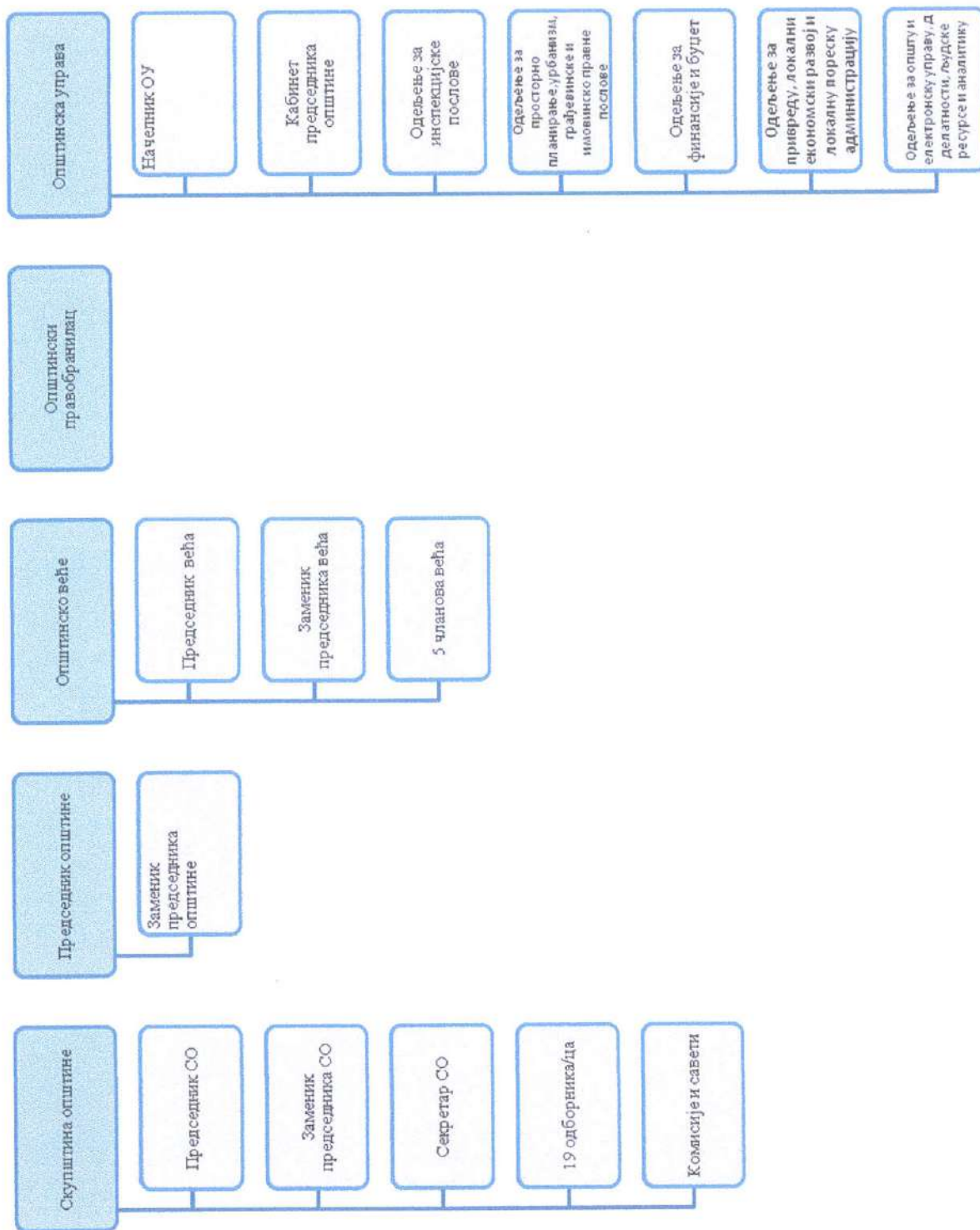
Руководиоце организационих јединица у управи распоређује начелник Општинске управе.

Начелник Општинске управе обједињује Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији Општинске управе, посебних органа, служби и организација и доставља га Општинском већу на усвајање.

У оквиру Општинске управе основне унутрашње организационе јединице су:

1. Одељење за општу и електронску управу, друштвене делатности, људске ресурсе и аналитику,
 - Служба за друштвене делатности, грађанска стања и заједничке послове
2. Одељење за привреду, локални економски развој и локалну пореску администрацију,
 - Служба за инвестиције, одрживи развој и промоцију општине,
 - Служба за локалну пореску администрацију
3. Одељење за просторно планирање, урбанизам, грађевинске и имовинско правне послове,
4. Одељење за финансије и буџет
5. Одељење за инспекцијске послове.

Организациона структура општине Ириг

Поглавље 2. Подаци о мигрантима на територији општине Ириг

Избијањем ратних дејстава на подручју бивше Југословенске Републике долази до ратних разарања које је многе породице натерало на напуштање својих домова у циљу спасавања голог живота својих чланова. Нормално је да се код категорије избеглих као социјалне групе и ИРЛ манифестује сиромаштво у материјалном смислу, а затим присутни су проблеми у приступу основним људским правима (као што су својина, документа, слобода кретања) и услугама (приступ здравственој заштити, социјалној помоћи, образовању итд.), разним правним проблемима и психосоцијалним проблемима услед друштвеног искључења, маргинализације, дискриминације. Ако говоримо о материјалном сиромаштву, процене и истраживања показују да је сиромаштво у наведеној категорији дупло веће него у укупној популацији (око 12% људи у укупној популацији и око 25% међу избеглицама и ИРЛ је на линији или испод линије сиромаштва у Србији).

Нагла промена социјалног, економског и културног контекста у ком живе ставио их је у позицију ускраћености бројних ресурса: прихода, имовине, друштвених мрежа и емотивне сигурности. Избегла и ИРЛ се осећају као људи који нигде не припадају.

Због дугог периода ратова, политичких тензија, честих промена услова за повратак у земљу порекла и лоше економске ситуације у региону они још увек нису у стању да донесу јасну одлуку о својој будућности - да ли да остану у Србији или да се врате у земљу порекла.

Кретање избеглих и интерно расељених лица на подручју општине Ириг у периоду од 1991-1999. година

Прва избегла лица на територију општине Ириг дошла су крајем 1991. године, и то прво из Хрватске. Тада је евидентирано 1439 избеглих лица, а након ратних дејстава у Босни и Херцеговини долазе и из те бивше југословенске републике. До 1993. године на територији општине Ириг боравило је преко 2525 избеглих лица. Сваке наредне године број избеглих лица се повећавао те је 1995. године на нашој територији боравило 3.023

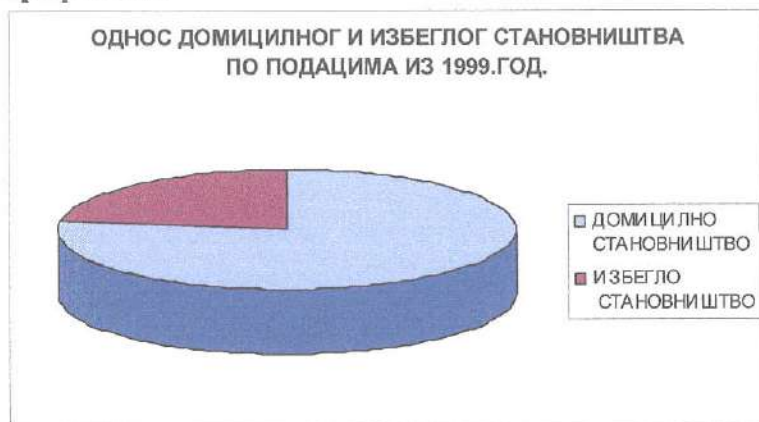
избеглих лица, 1999. године евидентирано је око 3500 избеглих и прогнаних лица и 104 расељених лица са територије АП Косово и Метохија.

Табела 1. Кретање избеглих и ИРЛ и њихов однос према домицилном становништву за период 1993.- 2023. у општини Ириг

	1993.	1995.	1998.	1999.	2005.	2023.
Број становника	11.696	11.696	11.696	11.696	12.329	9.327
Број избеглих лица	2525	3023	3500	2911	582	19
Број интерно расељених лица	-	-	-	104	67	62

Када се посматра однос домицилног становништва и избеглог становништва по подацима из 1999. године долазимо до закључка да је сваки трећи становник наше Општине био избегло лице, што илуструјемо графиком 1.

Графикон 1

Последња ревизија избегличког статуса на територији Републике Србије вршена је од новембра 2004. до краја јануара 2005. године, те на основу исте на територији наше Општине за 582 лица потврђен је избеглички статус.

Табела 2. Кретање избеглих и ИРЛ и њихов однос према домицилном становништву у општини Ириг за период 2013.-2023. године приказан је табеларно.

	2013. година	2017. година	2023.
Број становника	11.067	11.067	9.327
Број избеглих лица	261	232	19

Број интерно расељених лица	67	67	62
-----------------------------	----	----	----

Из табеле произилази да је највећи број избеглих лица прихватио држављанство Р.Србије, укинуло статус избеглог лица и регулисало пребивалиште и лична документа у Р.Србији.

Од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године, у Ириг се, кроз програме организованог повратка које ИОМ раније спроводио, није било повратника.

Колективни центри

На територији општине Ириг постојала су два званична колективна центра у којима су била смештена избегла лица из Р.Хрватске и БИХ и то:

1. Хотел Венац на Иришком венцу – укупно 46 лица
2. Самачки хотел у Врднику – укупно 136 лица

Поред званичних, на територији општине Ириг постојала су и два незванична – неусловна колективна центра и то:

1. Школа Прњавор у Крушедолском Прњавору – укупно 26 лица
2. Објекти зем.задруге „Ново доба“ у Иригу- укупно 20 лица

Наведени објекти су кориштени за смештај избеглих лица до 2004.године када су изграђена два избегличка насеља и то у Крушедолском Прњавору 1999.године за 20 породица и у Ривици 2004.године за 22 породице.

2. Досадашње активности на територији Општине у односу на избегла, интерно расељена лица и повратнике по основу споразума о реадмисији

Општина се брине о избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима на законом прописан начин и преко институција које су за то надлежне, а то су: Повереништво за избеглице и миграције Општине које води административне и друге послове, Црвени крст, Центар за социјални рад Ириг, Дом здравља Ириг и НВО.

Повереништво за избеглице и миграције општине Ириг свој рад у целости заснива на законским прописима, међународним конвенцијама и инструкцијама и упутствима Комесаријата за избеглице и миграције. Повереништво има дугогодишње искуство и знања у овој области и директно се бави решавањем многих проблема ових људи, како административних, тако и личних. Основни послови Повереништва су послови на изради предлога решења о признавању и укидању избегличког статуса, евиденција промене адреса боравка, припремање предмета за израду нових избегличких легитимација и дупликата изгубљених или уништених, израда прелога закључака о исправци грешака у личним подацима, упис и евиденција лица расељених са КиМ и све промене везане за њихов статус, издавање разних потврда и уверења. Повереништво је по инструкцијама Комесаријата организовало и спроводило све пописе избеглица и интерно расељених лица као и регистрацију за бирачке спискове, па чак и учествовало у самом спровођењу избора. У свим својим активностима Повереништво је имало подршку и помоћ локалне самоуправе. Повереништво за избеглице у пружању што комплетније и ефикасније помоћи корисницима активно делује у оквиру Одељењем за друштвене делатности

електронску управу и заједничке послове општине Ириг, Одељењем за просторно планирање, урбанизам, грађевинске и имовинско правне послове, Одељењем за буџет и финансије, организацијом општинског одбора Црвеног крста, Центром за социјални рад општине Ириг и другим невладиним организацијама.

У великој мери су остварени специфични циљеви из претходног Локалног акционог плана пре свега у стамбеном збрињавању породица као и у програмима доходних активности. Велики значај у решавању специфичних циљева из ЛАП-а има Регионални стамбени програм који је обухватио велики број породица како кроз реализоване пројекте тако и кроз пројекте проширења Регионалног стамбеног програма. Из средстава Регионалног стамбеног програма је збринута и најугроженија категорија социјално угрожених лица изградњом 13 станова. Локални акциони план је изузетно значајан јер је јасно показао потребе свих категорија миграната за решавањем стамбених и економских проблема као и за унапређењем квалитета живота у локалној заједници кроз побољшање комуналних, здравствених, едукативних, културних и других услуга.

Искуство из претходног ЛАП-а је показало да су добро предвиђене потребе избеглих, прогнаних, расељених лица и азиланата као и да су у највећој мери потребе и реализоване.

Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти дају правце и за будући рад на унапређењу положаја избеглих, интерно расељених лица, тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

Сprovedено је неколико пројеката у сарадњи са СДЦ-ом и ИНТЕРСОС-ом. Општина Ириг је уступила плацеве без надокнаде и извршила инфраструктурно опремање плацева и то у Крушедолском Прњавору и Ривици.

1. Током 1999. године изграђено је избегличко насеље по принципу самоизградње у Крушедолском Прњавору и то 20 стамбених јединица - донатор СДЦ.
2. Током 2003/2004 године изграђене су 22 стамбене јединице по принципу самоизградње у месту Ривица - донатор СДЦ
3. Током 2008. године подигнуто је 8 монтажних кућа од којих 7 у Крушедолу а једна у Крушедолском Прњавору – донатор ИНТЕРСОС.

У периоду трајања претходног ЛАП-а од 2018. до 2022. године, у општини Ириг реализовано је више различитих програма и пројеката намењених избеглим и интерно расељеним лицима:

1. У периоду од 2018. до краја 2023. године у складу са популационом политиком Општине за решавање стамбеног проблема за породице избеглих и интерно расељених лица обезбеђено је 22 кућа са окућницом и малим грантом у грађевинском материјалу и 2 куће са окућницом без малог гранта у грађевинском материјалу.
2. У периоду од 2018. до краја 2023. године економско је оснажено 20 породица избеглих и интерно расељених лица доделом грантова за доходне активности.
3. У периоду од 2018. до краја 2023. године трајно је решено стамбено питање за 52 породице избеглих и интерно расељених лица доделом грантова у грађевинском материјалу за довршетак започете градње и адаптацију неусловних стамбених објеката

4. У периоду од 2018. до краја 2023. године изграђена је зграда социјалног становања у заштићеним условима са 13 стамбених јединица. Зграда на адреси Светозара Милетића

25а у Иригу, изграђена је у оквиру подпројекта петог регионалног стамбеног програма, који је намењен збрињавању најугроженијих избегличких породица из Босне и Херцеговине и Републике Хрватске.

Зграда социјалног становања, С.Милетића 25, Ириг

Владимир Цуцић, комесар, отварање зграде колективног становања

Очигледно је да се број избеглица смањивао из године у годину, што се објашњава њиховим прихватањем држављанства Републике Србије, повратком у земље порекла (БиХ и Хрватску), а једним делом и одласком у треће земље. Иако је највећи број "нестао" из евиденције о избеглицама тако што су постали држављани Србије, њихови социјални, економски и други проблеми остали су непромењени.

Увид у приказане податаке у наведеним табелама показује да у општини Ириг има велики број старијих избеглица, да је образовна структура релативно ниска, висок проценат нерешеног стамбеног питања, као и висок проценат незапослености. Нерешено стамбено питање и висока стопа незапослености су два основна проблема са којима се

суочавају избегла лица. Интеграција у локалну средину једна је од три опције за трајна решења за избегла и ИРЛ, поред одласка у земљу порекла и исељења у треће земље.

Одлазак у треће земље, као један од начина решавања проблема избеглих је и даље у оптицају.

Очигледно је да подршка у процесу интеграције ових категорија представља један од важних циљева наше социјалне политике данас. Сам појам успешне интеграције обично се посматра у светлу стицања докумената пре свега држављанства и свих права које оно носи и што је још важније трајног смештаја и запослења односно стабилног извора прихода.

Сопствени стамбени простор је најважнији предуслов интеграције избеглих и ИРЛ и њихових породица. Управо у области становања се највише испољава њихов неравноправан положај у односу на локално становништво.

Као једно од решења за успешну интеграцију избеглих и ИРЛ у локалну средину намеће се потреба за стамбеним збрињавањем кроз програм откупа сеоских домаћинстава и адаптације старих породичних кућа као и финансијска помоћ за самозапошљавање у пољопривредној производњи.

Активности у будућем периоду требало би да буду усмерене на успоравање негативних трендова у кретању укупног броја становника и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености.

ОСТАЛЕ КАТЕГОРИЈЕ МИГРАНАТА

1. Тражиоци азила и ирегуларни мигранти

У великој мери, због свог стратешког и геополитичког положаја, Западни Балкан је постао битна тачка на једној од главних миграторних рута на путу ка ЕУ. Током 2015. године, државну границу Србије прешло је више од пола милиона миграната са Блиског Истока, Азије и Африке, готово тридесет пута више у односу на целу 2014. годину. Чињеница да је од тог броја укупно поднето мање од 700 захтева за азил, говори да жељена дестинација миграната није Србија, већ државе чланице Европске уније. Овакав развој ситуације ствара притисак на институције које се баве управљањем миграцијама како у организационом тако и у финансијском погледу јер управљање миграцијама представља комплексан процес који захтева планско и организовано поступање, као и координисан приступ и континуирану сарадњу свих релевантних органа.

Општина Ириг се у овом тренутку не налази на транзитним рутама и на територији општине нема регистрованих миграната у потреби без утврђеног статуса и тражилаца азила.

2. Дијаспора

Према Закону о дијаспори и Србима у региону (члан 2. став 1), дијаспора обухвата држављане Републике Србије који живе у иностранству, припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, као и њихове потомке. Према томе, дијаспору чине сви припадници српског народа и лица српског порекла, независно од места рођења и дужине боравка у иностранству. Према уделу припадника дијаспоре у

односу на укупан број становника у држави, Република Србија спада у ред земаља са изузетно бројном дијаспором, јер се процењује да ван државе живи око 4,5–5 милиона становника. Дијаспора може имати кључну улогу у садашњем и будућем развоју локалне заједнице, пре свега преко инвестирања и трансфера знања. Сагледава се као важан канал који олакшава двосмерни проток капитала – социјалног, односно хуманог, интелектуалног, политичког, културног и финансијског. Мигранти представљају мостове који повезују места порекла и дестинације, који могу да унапреде дијалог захваљујући транснационалним везама које одржавају, преношењем знања и искуства и финансијским ресурсима којима могу побољшати стање у локалној заједници. На тај начин помажу остваривању сарадње и подстичу развојне идеје. Спона је најјача на локалу, односно друштвена мрежа је најгушћа и жеља за улагањем властитих ресурса најснажнија када се ради о блиској средини и конкретним људима којима је подршка неопходна. За овако нешто треба да постоји системска подршка државе, и на националном и на локалном нивоу.

За активирање потенцијала и успостављање сарадње са дијаспором, неопходно је прво мапирање дијаспоре и постојећих удружења, али су нужне и опсежне консултације са припадницима дијаспоре пре него што се приступи конкретним облицима сарадње. Неопходно је да се препознају и мапирају постојеће иницијативе дијаспоре – програми, мреже, удружења, стручни и пословни клубове у заједници и земљама дестинације; и пронађу начини да се подрже и повежу са развојним потребама локалне заједнице.

Међутим, евидентан је мањак информација и званичних података о броју и структури учесника циркуларних миграција, броју лица у дијаспори, као и званичних контаката са тим лицима или организацијама у иностранству. Општина се залаже да у будућности отвори канале комуникације са лицима/организацијама у дијаспори, покуша да дође до званичних података и потенцијално именује лице/оформи тело које ће се бавити одржавањем сталних канала комуникације, као и да евентуално организује један годишњи догађај где ће се та лица/организације окупити у матици.

Усвајањем Локалног акционог плана за управљање миграцијама, формирањем тимова за праћење и мапирање дијаспоре као и за мапирање и праћење циркуларних миграција отвара се могућност институционалне синергије, а која ће дати резултате у виду спровођења и унапређења сарадње дијаспоре и матице и подстицање транснационалног предузетништва, стварања услова за праћење, подстицање и подршку циркуларним и повратним миграцијама, стварања услова за ефикасније управљање унутрашњим миграционим токовима.

3. Жртве трговине људима

Иако су уложени напори у решавању проблема трговине људима и даље се у Републици Србији препознају континуирано скоро све форме трговине људима (сексуална

експлоатација, радна експлоатација, принуда на просјачење, принуда на вршење кривичних дела, принудни бракови са елементима експлоатације и др.). Статистичка анализа указује на велики удео домаћих држављана жртава трговине људима којима је трговано у оквиру граница Републике Србије, пораст броја деце жртава трговине људима, појаву дуалне или вишеструке експлоатације жртава као и пораст броја домаћих држављана жртава трговине људима у иностранству и то мушкараца жртава радне експлоатације у индустрији грађевине и жена жртава експлоатације у проституцији.

Интензивни мешовити миграциони токови са подручја Блиског Истока, Азије и Африке ка земљама Европске уније, преко територије Републике Србије, усложњавају одговор државе и друштва на проблем трговине људима. Међу ирегуларним мигрантима, избеглицама и тражиоцима азила су и оне категорије које су посебно рањиве од трговине људима и експлоатације и њих треба препознати и заштитити, а нарочито младе девојке и децу која путују без пратње.

Основни и најважнији начин деловања општине ће бити превенција, у настојању да се спречи увлачење људи у ланац трговине људима. То подразумева едукације појединаца и група да препознају проблем, његове појавне облике, разнолике начине за увлачење људи у ланац трговине људима. Такође, програм едукације је усмерен на развијање вештина, способности и умећа за супротстављање тој појави, начина реакције на њу и информисање надлежних органа о сумњи да постоји проблем.

На територији општине Ириг, до сада није било идентификованих жртава трговине људима.

Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Ово поглавље обухвата четири врсте квалитативних анализа:

1. Преглед документације релевантне за питања и проблеме миграната
2. Анализу заинтересованих страна (локалних актера)
3. Анализу стања (техником SWOT анализе)
4. Анализу проблема са закључцима

1. Преглед документације обухватио је неколико кључних међународних, националних и локалних стратешких докуманата релевантних за ову област као и актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији.

Међународни оквир

Међународно миграционо право обухвата правила међународног права која се односе на све категорије миграната. Република Србија је страна потписница следећих међународних декларација и уговора који се посредно или непосредно односе на мигранте:

- 1948 Универзална декларација о људским правима
- 1951 Конвенција о статусу избеглица и пратећи Протокол 1967;
- Међународни пакт о грађанским и политичким правима;
- Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима;
- Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације;

- Конвенција о правима детета;
- Конвенција о правном положају лица без држављанства
- „Водећи принципи Уједињених нација о интерном расељању” (1998/2004)
- Глобални компакт о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама;
- УН Агенда 2030 за одрживи развој;
- Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица и Републике Србије („Службени гласник РС”, број 83/08)
- Европска конвенција за људска права (1950);
- Конвенција Савета Европе о борби против трговине људима;

Овде ћемо се посебно осврнути на два документа која недвосмислено указују на везу миграција и одрживог развоја локалне заједнице.

Агенда УН за одрживи развој 2030 - Реч је о глобалној развојној агенди за период након 2015. У наредних 15 година се од држава потписница очекује да мобилишу све ресурсе како би искоренили сиромаштво, борили се против неједнакости и нашли одговоре на климатске промене. Агенда 2030, са 17 циљева и 169 потциљева одрживог развоја укључује све три кључне димензије одрживог развоја: економски раст, социјалну инклузију и заштиту животне средине. Институционални развој и сарадња, који треба да обезбеде владавину права и мир, су такође покривени одговарајућим циљевима. Једна од идеја водиља Агенде 2030 јесте да свако осети добробит од њене примене и да се нико не остави иза колоне (“leave no one behind”). Најважнији специфични потциљ који се односи на миграције је 10.7: „Олакшати прописне, безбедне, регуларне и одговорне миграције и мобилност људи, укључујући и кроз примену планских и добро управљаних миграционих политика “. Мигранти доприносе развоју кроз: транснационалне везе, искуства и знања и финансијске ресурсе који могу значајно да унапреде локалну заједницу. Интегрисање миграција и развоја у приоритете ће се одразити на неколико сектора – од тржишта рада, пореских прихода и урбаног планирања.

Основу за националне стратегије представља Глобални споразум о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама – први међународни, односно између више држава договорен споразум под окриљем УН, који покрива све сегменте ове области (Global Compact for Migration, или скраћено GCM), чија је главна карактеристика интегрални – заједнички приступ решавању проблема миграција на глобалном нивоу.

Глобални компакт (GCM) представља међународни стратешки документ са веома широко постављеним приступом како би се заједничким приступом међународне заједнице оснажиле могућности за постизање различитих циљева ради побољшања положаја становништва на целој планети, заштити свих елемената природе и живота на свим континентима и океанима, односно живота уопште, чији је један од приоритета плански интегративни приступ решавању нарастајућег феномена глобалних миграција, како би се удруженим напорима, средствима и усаглашеним активностима појединачних учесника постигли оптимални резултати. Државе потписнице су утврдиле укупно 23 циља који треба да обезбеде да сви мигранти, неvezано за њихов статус, буду у прилици да остварују људска права кроз обезбеђен приступ базичним услугама.

Свака држава појединачно извештава о имплементацији GCM на својој територији, и то на основу резултата који се бележе на локалном нивоу.

Национални законодавни и стратешки оквир

Национални законодавни оквир од значаја за питања управљања миграцијама је садржан у следећим документима:

- Закон о избеглицама („Службени гласник РС", број 1/92, „Службени лист СРЈ", број 42/2002-одлука СУС и „Службени гласник РС", број 30/2010);
- Закон о управљању миграцијама („Службени гласник РС", број 107/2012);
- Закон о азилу и привременој заштити („Службени гласник РС", број 24/2018);
- Закон о странцима („Службени гласник РС", број 24/2018 и 31/2019);
- Закон о држављанству Републике Србије („Службени гласник РС", бр.135/04, 90/07 и 24/18)
- Закон о раду („Службени гласник РС", бр.24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – Одлука УСРС 113/17 и 95/18 – Аутентично тумачење)
- Закон о Црвеном крсту Србије („Службени гласник РС", број 107/2005);
- Закон о матичним књигама („Службени гласник РС", бр. 20/09, 145/14 и 47/18)
- Закон о личној карти („Службени гласник РС", бр.62/06,36/11и53/21)
- Закон о пребивалишту и боравишту грађана („Службени гласник РС", број 87/11)
- Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС", број 24/2011 и 117/2022-одлука УС);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС", број 129/2007, 83-2014-др. Закон, 101/2016-др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон);
- Закон о дијаспори и Србија у региону („Службени гласник РС", број 88/09);
- Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске заједнице о реадмисији лица која незаконито бораве („Службени гласник РС – Међународни уговори", број 102/07) и др.
- Одлука о пружању привремене заштите у Републици Србији расељеним лицима која долазе из Украјине "Службени гласник РС", бр. 36 од 18. марта 2022, 21 од 17. марта 2023.

Национални стратешки документи од значаја за питања управљања миграцијама су:

- Национални план за интеграцију Републике Србије у Европску унију
- Стратегија за управљање миграцијама („Службени гласник РС", број 59/2009);
- Стратегија о економским миграцијама Републике Србије за период 2021–2027. године („Службени гласник РС", број 21/2020);
- Стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2015. до 2020. године („Службени гласник РС", број 62/2015);
- Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији („Службени гласник РС", број 15/2009);
- Стратегија очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре и матичне државе и Срба у региону („Службени гласник РС", бр. 4/11 и 14/11);
- Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС", број 18/21-4 и 36/21);
- Стратегија супротстављања ирегуларним миграцијама у Републици Србији период 2018. до 2020. године („Службени гласник РС", број 105/2018);
- Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године („Службени гласник РС", број 23/2022);
- Национална стратегија социјалног становања („Службени гласник РС", број 13/2012);
- Стратегија одрживог опстанка и повратка на Косово и Метохију („Службени гласник РС", број 32/2010);
- Стратегија за родну равноправност 2021-2030
- Стратегија подстицања рађања 2018

- Национална Стратегија за младе 2015-2025
- Стратегија превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштита жртава 2017-2022
- Стратегија развоја образовања у Србији до 2030. године,
- Стратегија превенције и заштите од дискриминације 2022-2030,
- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године („Службени гласник РС“, број 85/14);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национални план акције за децу.

Локална стратешка документа значајна за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Ириг су:

- Стратегија одрживог развоја општине Ириг 2023.-2030. године
- Локални Акциони план за младе
- Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Ириг

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

Национална стратегија за управљање миграцијама дефинише планско и организовано управљање миграцијама пружењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и ИРЛ, ефикасан и ефективни прихват и одржива социо-економска реинтеграција повратника - грађана Републике Србије по споразуму о реадмисији.

Стратегија економских миграција Републике Србије – покрива низ тема у вези са феноменом економских миграција, њиховим управљањем, корелацијом миграција и развоја, као и улогом дијаспоре као покретача (локалног) развоја. Кључне циљне групе су радно способно становништво, дијаспора, повратници из иностранства и странци различитих образовних профила. Општи циљ Стратегије је стварање привредног и друштвеног амбијента за успоравање одласка радно способног становништва, јачање веза са дијаспором, подстицање повратних и циркуларних миграција, као и привлачење странаца различитих образовних профила

Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица дефинише основне правце деловања - обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.

Стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009) утврђује приоритетне области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су право на здравствену заштиту, образовање, социјалну и породично-правну заштиту, итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу реадмисије, утврђивању њихових потреба и пружању адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину.

Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима

се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

У складу са Планом реаговања у случају повећаног прилива миграната и у сарадњи са локалним Саветима за миграције, надлежне институције су обезбедиле неопходну помоћ на терену, отвориле додатне транзитне центре и идентификовале одговарајуће објекте за хитни смештај миграната. Локални савети за миграције су предузели све неопходне активности како би се створили услови за благовремено реаговање у случају да се већи број миграната дужи време задржава на територији њихове општине. Комесаријат за избеглице и миграције организовао је обуку општинских/градских повереника за избеглице и миграције на тему прихвата и хуманитарног збрињавања миграната, како би се унапредила ефикасност представника локалних самоуправа у овој области за случај додатне ескалације броја миграната и потребе ангажовања додатног броја професионалаца на терену. Континуирана подршка актера на локалном нивоу је од изузетног значаја у решавању и превазилажењу мигрантске кризе. Управо овакав приступ и вертикална координација између централног и локалног нивоа власти допринели су

бржем и организованијем одговору на тренутну ситуацију у погледу прилива миграната.

2. Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја миграната и то:

- Крајње кориснике услуга (различите категорије миграната)
- Кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници Локалног акционог плана за управљање миграцијама на територији општине Ириг су:

- Породице избеглица, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији које немају решено стамбено питање:
 - живе у приватном смештају и немају трајно стамбено решење,
 - имају у власништву неуслован стамбени објект коме је потребна адаптација и реконструкција,
 - започели су стамбену индивидуалну градњу, а немају средстава да је заврше,
- Незапослено радно способне избеглице, ИРЛ и повратници по Споразуму о реадмисији без одговарајућих квалификација, који немају одговарајућу стручну спрему за потребе привреде општине .
- Незапослене радно способне избеглице, ИРЛ и повратници по Споразуму о реадмисији са одговарајућим квалификацијама,
- али без средстава за започињање самосталне делатности, који уз помоћ друштвене заједнице желе започети неки приватни бизнис-самозапошљавање
- Стари који нису остварили права из радног односа и немају лична примања,
- Становнике нехигијенских насеља из категорија ИРЛ и повратници по Споразуму о реадмисији,
- Тражиоце азила,
- Мигранте у потреби без утврђеног статуса,
- Ирегуларне мигранте и мигранте раднике,
- Економске мигранте,

- Дијаспору,
- Жртве трговине људима

Анализа кључних партнера локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма

- *Комесаријат за избеглице и миграције РС и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања*
- *Повереништво за избеглице*
- *Центар за социјални рад*
- *Покрајински Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима АПВ*
- *Национална служба за запошљавање*
- *Црвени крст*
- *Дом здравља*
- *Образовне институције*
- *Међународна организација за управљање миграцијама (ИОМ)*
- *Остале НВО*

- **Комесаријат за избеглице и миграције РС и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања**

КИРС (Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије) - обавља координацију различитих програма за у области управљања миграцијама и заштите права различитих категорија миграната.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за избегле, ИРЛ, повратнике тражиоце азила и мигранте у потреби без утврђеног статуса, .

- **Повереништво за избеглице и миграције** - У оквиру општинске управе Општине Ириг од 1992. године постоји Повереништво за избеглице које има једног радника. Повереништво за избеглице припада Општинској управи Општине Ириг – Одељењу за општу и електронску, друштвене делатности, људске ресурсе и аналитику. На основу дугогодишњег искуства и знања Повереништво се директно бави решавањем многобројних проблема избеглих, ИРЛ и повратника, како административних тако и личних.
- **Центар за социјални рад**

Кључни актер и његове основне катактеристике:

Центар за социјални рад у оквиру својих надлежности прописаних законом као и Правилником на нивоу Општине обавља одређене активности и пружа услуге из области социјалне заштите. Према позитивним прописима право на материјално обезбеђење породице могу да остваре породице у којима најмање један члан породице има важећу личну карту са пребивалиштем у општини Ириг. Расељена лица су по природи ствари држављани Србије и на њих се примењују прописи као и на домицилно становништво. У ЦЗСР није могуће евидентирати лица у погледу њиховог избегличког статуса, али је

паушална процена да преко 200 породица односно преко 500 лица повремено или стално остварује право на НСП док право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује око 20 особа (за њих је неопходно да имају држављанство Србије).

Законска обавеза и овлашћење Центра за социјални рад огледа се у томе да усмерава, посредује и пружа заштиту деци са инвалидитетом, деци без родитеља, смештај деце у хранитељске породице, одређује старатељство над децом, ради са децом која су у сукобу са законом, са старијим малолетницима против којих је покренут прекршајни поступак и са њиховим породицама. Центар за социјални рад се бави и материјално необезбеђеним старим лицима, доделом МОП-а, једнократне новчане помоћи, туђе неге, старатељством за лица решена пословне способности, заштита старих и омладине од злостављања и занемаривања. Наведене активности усмерене су на домицилно становништво као и на избегла и ИРЛ, као посебну социјалну групу.

Потребе и интереси кључног актера:

Смањење броја избеглих, интерно расељених лица и повратника, корисника разних облика социјалне помоћи.

Капацитети кључног актера:

- Људски капацитети (стручна знања),
- Финансијска средства намењена у ове сврхе су од надлежног Комесаријата

Мотив кључног актера:

- Трајно решење проблема избеглих, интерно расељених лица и повратника и ефикасно управљање миграцијама.
- Покрајински Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима АПВ

Кључни актер и његове основне карактеристике:

Покрајински фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и интерно расељеним лицима – спроводи различите програме помоћи намењене избегличкој и расељеничкој популацији која живи на територији Покрајине Војводине.

- Основан је Одлуком Скупштине АПВ.
- У складу са Одлуком о оснивању и другим актима Фонда, обезбеђује подршку избеглим, интерно расељеним лицима у њиховој интеграцији или приликом повратка у места њиховог ранијег пребивалишта.
- Кроз опредељење за пружање помоћи избеглим, интерно расељеним лицима која живе на територији АПВ, покреће активности и предузима мере за обезбеђивање услова за трајну интеграцију ових лица.
- Разлози оснивања Фонда су, постојећи број избеглих и ИРЛ на територији АПВ, сложеност и специфичност проблема ове популације, дужина трајања њиховог избеглиштва/расељеништва.

Потребе и интереси кључног актера:

- Потреба за предузимање организованих мера на пружању помоћи усмерених на трајну интеграцију избеглих и ИРЛ и то кроз:
 - помоћ усмерену на стамбено збрињавање (откуп сеоских домаћинстава, доделу грађевинског материјала за започету изградњу стамбених објеката и за самоградњу),

- предузимање мера помоћи усмерених на повећање броја запослених међу избеглим и ИРЛ и виши ниво образовања.
- У том смислу Фонд предлаже и подржава реализацију програма запошљавања (нпр. повољни кредити за развој породичног бизниса), samozapošljavanja и пружање помоћи у виду стипендија за студенте и средњошколце.
- Фонд иницира и подржава активности усмерене на пружање помоћи посебно угроженим групама међу избеглим и ИРЛ, нпр. инвалиди, стара лица.
- Фонд иницира и подржава активности на обезбеђивању информисаности, а посебно о питањима повратка, интеграције и остваривању статусних права.

Капацитети кључног актера:

- Покрајински Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима располаже просторним капацитетима и људским ресурсима (стручни људи спремни за ангажовање на решавању проблема избеглих и ИРЛ, нарочито на њиховој трајној интеграцији у средине у којима живе)
- Поред тога Фонд располаже друштвеним утицајем неопходним за ангажовање што ширих друштвених слојева, хуманитарних организација, осталих институција и установа у циљу свеукупног побољшања услова живота избеглих и ИРЛ.

Мотиви кључног актера:

Основни мотив деловања Фонда јесте да допринесе побољшању социјалног и укупног друштвеног статуса породица избеглих и прогнаних лица. Већи број стамбено збринутих избеглих, прогнаних и расељених лица допринеће укупном економском и социјалном развоју Општина у АПВ где су интегрисана та лица, а самим тим и бољем стандарду живота за све.

• Национална служба за запошљавање

Кључни актер и његове основне карактеристике:

Национална служба за запошљавање – филијала Ириг кроз националне програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете и избеглим, ИРЛ и повратницима.

Законски основ - основана је законом, обавља послове запошљавања и то: обавештавање о могућностима за запошљавање, посредовање, саветовање о избору занимања, организовање додатног образовања и обуке и спровођење програма и мера активне политике запошљавања.

НСЗ пружа помоћ у тражењу посла-ова мера одвија се кроз велики број активности и програма које укључују оцену способности и квалификација, саветовања и израду индивидуалних планова тражења посла као и посебне програме за посебно погођене групе.

НСЗ води евиденције о лицима која траже запослење и послодавцима.

Потребе и интереси кључног актера:

- Ефикасно спровођење акционог плана запошљавања, усклађивање понуде и тражње и повећање броја запослених.
- У области политике запошљавања предузимање мера борбе против незапослености, повећање обима активних мера запошљавања на тржишту рада - подршка страним инвестицијама, подршка предузетништву, подстицање оснивања малих и средњих предузећа.

- Олакшавање положаја избеглих, ИРЛ и повратника на тржишту рада у циљу повећања стопе запослености и то кроз мере:
 - подстицање развоја предузетништва уз помоћ повољних кредита, кроз програм самозапошљавања и
- Подстицање образовања младих из избеглих и ИР породица, давањем стипендија за школовање као и програми преквалификације радника којима се они усмеравају ка професијама и занимања за којима постоји тражња.

Капацитети кључног актера:

- НСЗ располаже просторним капацитетима и стручним ресурсима за предузимање мера политике запошљавања.
- Финансијска средства за рад НСЗ су обезбеђена у буџету Републике Србије.
- НСЗ својим друштвеним утицајем може да обезбеди додатна финансијска средства како би се проширили програми запошљавања избеглих и ИРЛ.

Мотиви кључног актера:

- Основни мотиви деловања НСЗ јесу друштвено-економски развој и успешно решавање проблема незапослености уопште, а тако и међу избеглим и ИРЛ.
- Повећање броја запослених међу избеглим и ИРЛ утиче на смањење социјалних проблема, повећање животног стандарда и тако на целокупни друштвено-економски развој средине.

• **Црвени крст**

Кључни актер и његове основне катактеристике:

Црвени Крст - кроз своју основну делатност

- Хуманитарна, непрофитна и добровољна организација – саставни део Црвеног крста Војводине и Црвеног крста Србије.
- Непрофитни сектор који има могућност финансирања активности, програма и пројеката од донација.
- Законске обавезе врши кроз јавна овлашћења, здравствене и социјалне програме и активности, који произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста.
- Наведене активности усмерене су на домицилно становништво као и на избегла и ИРЛ, као посебну социјалну групу.

Потребе и интереси кључног актера:

- Смањењу броја социјално угрожених становништва,
- Допринос у оснаживању социјално угрожених лица као и избеглих и интерно расељених лица кроз реализацију специфичних програма и пројеката.

Капацитети кључног актера:

- Искуство и дугогодишња традиција
- Могућност обезбеђења донација кроз систем Националног друштва ЦКС и МП ЦКЦП
- Људски ресурси – кадровски потенцијали професионалаца и мреже волонтера

- Могућност ангажовања материјално-техничких ресурса ЦКС у одговору на несреће

Мотив кључног актера:

- Допринос трајном решавању проблема избеглих и интерно расељених лица.

- **Дом здравља**

Кључни актер и његове основне катактеристике:

Здравствене институције– Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада.

- Врши спровођење закона о здравственој заштити,
- Дефинише локалне протоколе за обољења и стања која представљају водеће узроке смрти и обољења,
- Спровођење програма за смањење смртности од превентабилних обољења (Акутна, респираторна обољења, ТБЦ),
- Успостављање сарадње и партнерства између здравства, образовног и система безбедности невладиног и владиног сектора,
- Мултимедијалне образовне кампање о здравој исхрани,
- Јачање свести породице и заједнице о правима која им припадају у систему здравствене заштите,
- Вршњачка едукација и пројекти из области репродуктивног здравља,
- Унапређење рада Саветовалишта за младе,
- Кампања против конзумирања дувана, алкохола и дроге.

Потребе и интереси кључног актера:

- Смањити број здравствено угрожених лица
- Обезбедити информисаност лица о здрављу и њихово учествовање у доношењу одлука која се тичу здравља.

Капацитети кључног актера:

- Радни простор здравствене установе
- Стручни медицински кадар са адекватном медицинском опремом.

Мотив кључног актера:

- Решење здравствених проблема миграната, тј. смањити број здравствено угрожених лица
- **Образовне институције** (основне и средње школе) - укључују у образовни систем избегле, ИРЛ ,повратнике, тражиоце азила и мигранте у потреби без утврђеног статуса под једнаким условима као и за све друге ученике. На територији општине Ириг налазе се две основне школе и то у Иригу и Врднику са подручним одељењима у свим месним заједницама као и средња стручна школа Борислав Михајловић Михиз у којој постоје два смера на којима ученици стичу звања кулинарски техничар и виноградар-винар.

Кључни актер и његове основне катактеристике:

- Позиција и моћ у локалној заједници,
- Законом предвиђено да у расподели средстава предвиди и средства за материјално обезбеђење у виду једнократних помоћи,
- У оквиру Службе за друштвене делатности решава лична стања грађана па тако и избеглих, интерно расељених лица ,повратника, тражиоца азила и мигранте у потреби без утврђеног статуса,
- Позиција у буџету намењена за ове сврхе.

Потребе и интереси кључног актера:

- Интегрисати избегла, интерно расељена лица и повратнике који желе да остану у локалној средини са локалним становништвом,
- Створити услове за јачање толеранције и разумевање потреба тражиоца азила и миграната кроз побољшање комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно - уметничке и друге услуге,
- Омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба ,
- Политичка воља за јачањем Општине у циљу успешнијег решавања социјалних проблема свих грађана па тиме и избеглих, ИРЛ , повратника тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

Капацитети кључног актера:

- Људски капацитети
- Буџет

• **Остале НВО -међународне и домаће**

УНХЦР, Интерсос, Визија, ИОМ, СДФ, ХЦИТ, НХЦ и друге, чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходовних делатности и правне помоћи.

Локалне НВО – невладине организације и удружења имају врло значајну улогу у процесу информисања избеглих ,интерно расељених, тражиоца азила и миграната у

потреби без утврђеног статуса о различитим програмима, као и у размени искустава и сазнања између самих корисника/чланова.

3. **Анализа стања (SWOT анализа)** у локалној заједници по питањима унапређења положаја миграната извршена је кроз сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

Интерни стратешки фактори: {Strengths(Снаге)/Weaknesses (Слабости)}	
Strengths (Снаге):	Weaknesses (Слабости):

У Н У Т Р А Ш Њ Е	• Политичка воља локалне самоуправе да се укључи у решавање проблема избеглих, ИРЛ, повратника, тражилаца азила и миграната • Дobar географски положај • Стручна лица и обучени кадрови (повереник за избеглице у оквиру службе за друштвене делатности општинске управе) • Јаки капацитети и познавање проблематике избеглица, ИРЛ, повратника и осталих категорија миграната • Добро испланирана буџетска средства • Искуство у раду са донаторима и међународним партнерима • Позитиван одговор локалног становништва на прилив миграната	• Ограничена средства локалне самоуправе • Висока стопа незапослености у локалној заједници • Образовна структура избеглица, ИРЛ и повратника је неповољна (низак ниво образовања) • Неразвијен невладин сектор • Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе • Недостатак средстава предвиђених за инфраструктурно опремање на локацијама где би се градили објекти намењени овим групама • Непостојање базе података о броју и потребама повратника • Недовољни капацитети и непознавање проблематике у раду са тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса • Постојање предрасуда у локалној заједници • Недостатак редовних и прецизних статистичких података о структури мигрантске популације • Непрепознавање значаја економских миграција на локалном нивоу • Недовољна информисаност о могућностима повезивања са дијаспором и улагањима дијаспоре • Зависност од донаторских фондова
Екстерни стратешки фактори: {Opportunities (Прилике)/Threats (Опасности)}		
	Opportunities (Прилике-Могућности):	Threats (Опасности-Претње):
С П О Љ А Ш Њ Е	• Приступ фондовима ЕУ кроз подношење предлога пројеката • Присуство донаторских програма • Стално отворен конкурс за подношење предлога пројеката Фонда за капитална улагања АПВ, Фонда за избегла лица и покрајинских секретаријата • Активности КИРС-а на унапређ. положаја миграната • Повратак високообразоване радне снаге и стручњака из иностранства • Могућност приступа пред	• Законске регулативе, за легализацију изграђених стамбених објеката за избегла и ИРЛ • Висока незапосленост у целој држави • Непостојање идеја на који начин може да се помогне избеглим и ИРЛ • Неизвесност у погледу развоја мигрантске кризе • Спора имплементација националних стратегија • Депопулација и старење становништва • ниска свест грађана о значају економских миграција за развој државе • Недовољна сарадња институција

приступним фондовима ЕУ • Подизање свести о значају проблема код већине актера у систему. • Преусмеравање миграционих токова унутар државе • Повратак високообразоване радне снаге и стручњака	система на решавању проблема мигрантске популације; • Исељавање младог, репродуктивно и радно способног становништва, • Губитак људског капитала исељавањем • Недостатак атрактивних развојних шанси за повратнике из иностранства, • Неконтролисано одвијање миграција које убрзава биолошку депопулацију у емиграционим просторима • Немогућност добијања информација/података од појединих републичких институција;
---	---

4. Анализа проблема и закључци

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, ИРЛ и повратника лица у Општини:

- **Нерешено стамбено питање.** Овај проблем имају избегла, ИРЛ и повратници која станују у приватном смештају (проблеми плаћања закупа и режијских трошкова) и лица која живе у сопственим објектима (неусловни објекти, недовршени објекти или мали стамбени простор у односу на укупан број чланова домаћинства). Становање више породица у једном стамбеном објекту као и вишегенерацијско становање довело је до потребе да је неопходно решити стамбено питање дела породице (друге генерације) како би се створили основни услови живљења.
- **Незапосленост.** Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост избеглих, ИРЛ и повратника. Већина избеглих, ИРЛ и повратника се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде.
- **Недостатак материјалних средстава.** Изрежен је у већем делу избегличке, расељеничке и повратничке популације а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица чији су члан/ови хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју, где условљава и немогућност квалитетне здравствене заштите и неге.
- **Низак ниво интеграције избеглих и ИРЛ у локалну средину.** Мала куповна моћ становништва, недостатак радних места.
- **Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.** Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ. Породице које су оствариле право на обнову и повратак, углавном старачка домаћинства, су се након одређеног периода, а због болести или смрти члана домаћинства поново вратиле у Р.Србију.
- Постоји могућност отпора локалног становништва уколико општина у већој мери подржи мигранте.

- Слаба веза дијапоре и матице, непостојање базе података и људских ресурса који се баве овом облашћу. Осим тога, ниска је свест грађана о значају економских миграција за развој локалне средине. Потребно је да се мигранти препознају као важни агенти промена, односно развојни потенцијал општине Ириг. Потребно је убрзано радити на јачању веза дијапоре и матице, стварању услова за праћење, подстицање и подршку циркуларним и повратним миграцијама, као и на едукацији, дијалогу и сарадњи, који су неопходни како би се максимизирале развојне могућности миграција.
- Потребно је наставити са применом мера за спречавање депопулације општине, интензивирати њихову примену и евентуално предвидети нове мере са циљем задржавања младих и помагања социјално угрожених и рањивих група, будући да се ове мере односе и на одређене категорије миграната које су циљне групе овог планског документа. Неравномерна је обученост и сензибилисаност стручњака који раде на превенцији, заштити жртава и сузбијању трговине људима, као што није ни довољно развијена свест грађана и медија о свеукупном проблему трговине људима

Закључци:

Имајући на уму озбиљну и тешку демографску ситуацију – драстично смањење броја становника, и растући тренд депопулације – у оквиру овог плана треба развити и подржати активности којима ће се активно борити за побољшање ове изузетно неповољне демографске ситуације.

Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја миграната, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју Општине, институционализоване организационе целине општинске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у Општини и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).

1. Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја различитих категорија миграната.

Избегла, ИРЛ, повратници, тражиоци азила и остале мигрантске категорије су врло хетерогена група са разноврсним потребама.

2. Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.

Озбиљност и обим проблема са којима се суочава мигрантска популација намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања избеглица и интерно расељених лица који захтева значајне ресурсе.

3. Неопходно је наставити са планирањем решавања ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издавања дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.

Поглавље 4. Приоритетне циљне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за решавање питања избеглих, ИРЛ, повратника, тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у Општини Ириг су следећи:

- Стамбена и егзистенцијална угроженост циљне групе
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом
- Хитност решавања проблема
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем
- Видљивост и распрострањеност проблема одређене групе у локалној заједници
- Број чланова породице погођене одређеним проблемом,
- Структура породице погођене одређеним проблемом (нпр. самохрани родитељ, члан породице је особа са инвалидитетом, хронични болесник, дете са сметњама у развоју, особа старија од 60 година и др.)
- Незапосленост и материјално сиромаштво одређене циљне групе

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната у општини Ириг су:

1. Избеглице
2. Интерно расељена лица
3. Повратници по основу споразума о реадмисији
4. Тражиоци азила
5. Мигранти у потреби без утврђеног статуса
6. Ирегуларни мигранти и мигранти радници
7. Економски мигранти
8. Остале мигрантске категорије (дијаспора, жртве трговине људима).

Приоритетне групе изабране на основу претходних критеријума су:

- Избегла, ИРЛ и повратници у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање – у приватном смештају је већи део породица.
- Избегла, ИРЛ и повратници који живе у сопственим неусловним објектима, а немају средстава за адаптирање објекта чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота – више од 60 породица је заинтересовано за грантове грађевинског материјала, што говори о великој потреби да се овај програм спроводи.
- Избегла, ИРЛ и повратници која немају средстава да заврше започету стамбену изградњу – један број породица је започео изградњу објекта који се данас налазе у некој од фаза изградње.
- Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих, ИРЛ и повратника - У питању су породице које имају пет и више чланова. Неке од ових породица су до сада биле корисници програма грађевинских грантова и других програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.
- Породице избеглих, ИРЛ и повратника чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју – Неке од ових породица су укључене у локална

- удружења/НВО особа са инвалидитетом и/или родитеља деце са сметњама у развоју и корисници су програма које ова удружења/НВО спроводе.
- Самачка старачка домаћинства без прихода или са минималним приходима
- Самохране родитељи у популацији избеглих, ИРЛ и повратника – Поред самосталне бриге о деци, суочени су са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним или више деце.
- Незапослена, радно способна избегла, ИРЛ и повратници – Број незапослених избеглих, ИРЛ и повратника са евиденције НСЗ је доста мали, због тога што у категорији избеглих, ИРЛ и повратника су пензионери, пољопривредници, старије, болесне и друге радно неспособне особе, које се не воде на евиденцији НСЗ.
- Мигранти у потреби без утврђеног статуса и тражиоци азала – унапредити квалитет живота у локалној заједници кроз побољшање комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно - уметничке и друге услуге. Смањити културолошке различитости између тражилаца азала и миграната и примајуће средине развојем дијалога усмерених ка отклањању предрасуда.
- Породице ратних војних инвалида,
- Неписмена лица и лица која не владају језиком средине и
- Жртве насиља у породици.

Правно невидљива лица, лица без правног субјективитета:

Лица без правног субјективитета – „правно невидљива лица“, тј. лица која нису уписана у матичне књиге на територији Србије, као и лица која су уписана у матичне књиге, а не поседују одговарајућа лична документа, посебно припадници РАЕ заједнице који живе у неформалним насељима;

Деца из избеглих и интерно расељених породица испала из процеса основношколског образовања узраста од 13 до 18 година;

Интерно расељене жене, припаднице РАЕ заједнице, које живе у неформалним насељима.

Приоритетни проблеми су:

- Слаби капацитети за управљање миграцијама у општини Ириг
- Слаба толеранција и разумевање за тражиоце азала и мигранте
- Интеграција у нови културолошки поредак
- Нерешено стамбено питање
- Незапосленост
- Здравствени проблеми
- Образовање

Поглавље 5. Општи и специфични циљеви

Дефинисање општег и специфичних циљева

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната:

Кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и осталих мигрантских група, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва

Специфични циљеви Локалног акционог плана

- **специфични циљ 1:**

У периоду од 2025. до 2029. године у складу са популационом политиком Општине обезбедити услове за решавање стамбеног питања за најмање 15 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програм откупа сеоских кућа са окућницом.

- **специфични циљ 2:**

У периоду 2025. до 2029. године трајно решити стамбено питање за најмање 25 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом грантова у грађевинском материјалу за довршетак започете градње, или адаптацију неусловних стамбених објеката.

- **специфични циљ 3:**

У периоду 2025. до 2029. године економски оснажити најмање 60 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом грантова за доходовне активности

- **специфични циљ 4:**

У периоду од 2025. до 2029. године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем најмање 4 тематские радионице, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба.

- **специфични циљ 5:**

У периоду од 2025. до 2029. године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантским групама.

- **специфичан циљ 6:**

У периоду од 2025. до 2029. године успоставити и ојачати везе и сарадњу са припадницима дијаспоре на територији општине Ириг, креирањем базе података и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.

- **специфичан циљ 7:**

У периоду од 2025 до 2029 године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине Ириг, организацијом (нпр. најмање 3) догађаја/сусрета у циљу веће друштвене афирмације развојног потенцијала миграција локалним заједницама.

- **специфичан циљ 8:**

У периоду од 2025. до 2029. године ојачати капацитете ЈЛС и успоставити повољну климу за развој предузетништва у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва, организовањем најмање 3 едукативно-промотивних тематских радионица/округлих

столованамењених предузетницима и запосленима у јавном сектору, које ће указати на развојни потенцијал миграција у локалним заједницама.

- **специфичан циљ 9:**

У периоду од 2025. до 2029. године, кроз најмање 3 тематске радионице, округла стола, медијску кампању и друге активности, обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима.

Поглавље 6. Активности

• специфични циљ 1:

У периоду од 2025. до 2029. године у складу са популационом политиком општине обезбедити услове за решавање стамбеног проблема за најмање 15 породица избеглих, ИРД и повратника кроз програм откупа домаћинства са окућницом.

Активност	Време/ Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
1.1. Обезбеђивање финансијских средстава за откуп домаћинства		Обезбеђена потребна финансијска средства - Потписан уговор о додели бесповратних средстава	Износ прикупљених средстава	Људски ресурси, Донаторска средства, Буџетска средства	Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице и миграције Р.Србије
1.2. Формирање Комисије за откуп стамбених објеката	15 дана	Комисија формирана и састављена од квалификованих чланова	Број и структура чланова/лица Комисије; број одржаних састанака Комисије	Чланови комисије	Локална самоуправа – Општинско веће	Повереништво, ЦСР
1.3. Утврђивање критеријума за откуп стамбених објеката	7 дана	Установљени критеријуми	Број и врста критеријума	Чланови комисије	Локална самоуправа	Повереништво, ЦСР
1.4. Расписивање јавног позива за пријављивање заинтересованих за откуп стамбених објек.	30 дана	Расписан јавни позив за доделу стамбених објеката. Прикупљене пријаве на јавни позив.	Број поднетих пријава/захтева	Чланови комисије	Комисија за откуп стамбених објеката	Повереништво, ЦСР, Комесаријат, Фонд за избегла лица Војводине
1.5. Избор потенцијалних корисника и обилазак кућа за откуп	15 дана	Избор корисника на прелиминарној листи	Број и структура корисника помоћи	Чланови комисије	Комисија за откуп сеоских кућа	Комесаријат, Повереништво, ЦСР, Хуманитарне организације
1.6. Израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана	Избор корисника на прелиминарној листи	Број корисника на прелиминарној листи	Чланови комисије	Комисија за откуп сеоских кућа	Комесаријат, Повереништво, ЦСР, Хуманитарне организације
1.7. Избор корисника и објављивање коначне листе	8 дана	Утврђена коначна листа корисничких породица	Број изабраних корисника	Чланови комисије	Локална самоуправа – Општинско веће	Повереништво, ЦСР
1.8. Потписивање споразума између донатора и власника	10 дана.	Потписани споразуми	Број потписаних	Чланови комисије	Локална самоуправа	Повереништво,

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

			споруума			ЦСР
1.9. Потписивање купопродајних уговора	7 дана	Расписан конкурс за Потписани уговори о купопродаји	Број потписаних уговора	Чланови комисије	Комисија за откуп сеоских кућа	Комесаријат , Повереништво,
1.10. Усељавање у откупљена домаћинства	15 дана	Усељене породице у откупљена сеоска домаћинства	Број усељених домаћинстава	Људски ресурси,транспортна средства	Комисија за откуп сеоских кућа	Локална самоуправа
1.11. Медијска презентација целокупног програма	Сво време пројекта	Објављивање информације о програму у средствима локалног информисања	Број и врста ТВ прилога о програму, број и врста чланака у медијима новинама	Простор и време у локалним медијима	Комисија за откуп сеоских кућа	Локална самоуправа
1.12. Праћење реализације и оцена успешности програма	6-12 месеци	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма,писање извештаја о успешности	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука.	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЈАП-а	Комисија за откуп сеоских кућа	Локална самоуправа

специфични циљ 2:

У периоду 2025. до 2029. год. трајно решити стамбено питање за најмање 25 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом грантова у грађевинском материјалу за довршетак започете градње, или адаптацију неусловних стамбених објеката.

Активност	Време/ Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
2.1. Обезбеђивање финансијских средстава за доделу пакета грађевинског материјала		Обезбеђена потребна финансијска средства	Потписан уговор о додели бесповратних средстава	Људски ресурси, Донаторска средства , Буџетска средства	Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице и миграције Р.Србије
2.2. Формирање Комисије за доделу средстава за завршетак градње и побољшање услова	15 дана.	Формирана Комисија, Утврђени услови за одабир и доделу помоћи у грађевинском материјалу	Број и структура чланова Комисије, Број и врста услова за одабир и доделу средстава	Чланови савета за миграције Стручно лице локалне самоуправе	Локална самоуправа – Општинско веће	Повереништво, ЦСР

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

становља 2.3. Израда и усвајање Правилника о утврђивању услова за одабир и доделу помоћи у грађевинском материјалу	7 дан	Усвојен Правилник и тврђени услови за одабир и доделу помоћи у грађевинском материјалу	Правилник	Чланови Савета за миграције избеглих и ИЛР	Комисија за доделу средстава, повереништво	Комесаријат РС и Центар за социјални рад
2.4. Расписивање Јавног позива	30 дана	Расписан оглас	Број поднетих захтева, Структура одабраних породица с обзиром на приоритете	Чланови Комисије, медијски простор	Комисија за доделу средстава	Повереништво, Комесаријат за избеглице и миграције РС Србије
2.5. Избор корисника прелиминарне листе	15 дана	Извршен одабир породица на прелиминарној листи	Број и структура одабраних корисника на прелиминарној листи	Чланови Комисије	Комисија за доделу средстава	Комесаријат за избеглице РС Србије, Повереништво,
2.6. Израда и објављивање коначне листе	8 дан	Извршен одабир корисника/ породица	Број корисника/породица	Људски ресурси, Донаторска средства, Буџетска средства	Председник, Комисија за доделу средстава	Повереништво, Комесаријат за избеглице РС Србије,
2.7. Расписивање тендера и одабир најповољнијег понуђача	40 дана	Расписан и спроведен тендер	Број пријављених на тендер, бројних који испуњавају услове тендера	Људски ресурси,	Комисија за доделу средстава	Повереништво, Комесаријат за избеглице РС Србије,
2.8. Потписивање уговора са добављачем	8 дана	Потписани уговори	Број структура потписаних уговора	Људски ресурси,	Комисија за спровођење тендера-Јавне набавке	Повереништво, Комесаријат за избеглице РС Србије,
2.9. Потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписани уговори	Број потписаних уговора	Људски ресурси,	Комисија за доделу средстава	Повереништво, Комесаријат за избеглице РС Србије,
2.10. Испорука грађевинског материјала	30 дана	Подерљена помоћ	Испоручен грађевински материјал	Људски ресурси,	Комисија за доделу средстава	Повереништво, Комесаријат за избеглице РС Србије,
2.11. Праћење и уградња грађевинског материјала.	6 месеци		Број посета породицама	Људски ресурси,	Комисија за доделу средстава	Повереништво, Комесаријат за избеглице РС Србије,

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

2.12. Извештај о реализацији програма	30 дана	Извештај	Људски ресурси,	Комисија за доделу средстава,	Повереништво, Комесеријат за избеглице, РСРбије,
---------------------------------------	---------	----------	-----------------	-------------------------------	--

• специфични циљ 3:

У периоду 2025. до 2029. год. економски оснажити најмање 60 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом грантова за доходовне активности

Активност	Време/ Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп	Остали извори		
3.1. Обезбеђивање финансијских средстава за доделу грантова за доходовне активности		Обезбеђена потребна финансијска средства	Потписан уговор о додели бесповратних средстава	Људски ресурси, Донаторска средства, Буџетска средства	Локална самоуправа	Локална самоуправа	КИРС
3.2. Формирање комисије на нивоу локалне самоуправе	15 дана	Комисија формирана	Број иструктура чланова комисије	Чланови комисије	Висина обезбеђених средстава	Локална самоуправа Председник општине	
3.3. Усвајање Правилника и огласа	7 дана	Увојен Правилник Расписан Оглас	Утврђени услови и критеријуми Текст огласа			Комисија	КИРС
3.4. Расписивање јавног позива	15 дана	Расписан јавни позив	Утврђени услови и критеријуми јавног позива			Комисија	
3.5. Објављивање огласа	15 дана	Текст огласа	Број припелих захтева			Комисија	
6.6. Избор корисника и ев.организовање обуке	15-30 дана	Извршен избор корисника	Број и структура корисника			Комисија	
3.7. Јавна набавка опреме,машина и друге робе која је предмет доход.активности	30 дана	Извршена јавна набавка опреме,машина и друге робе која је предмет	Структура јавних набавки			Тендерска комисија,	

		доход. активности						
3.8 Избор најповољнијег добављача	5 дана	Извршен избор најповољнијег добављача	Потписан уговор са добављачем				Локална самоуправа	
3.9 Потписивање уг са корисницима програма	7 дана	Потписани уговори са корисницима	Број потписаних уговора са корисницима				Комисија	
3.10 Потписивање уговора са добављачем	7 дана	Потписани уговори са добављачем	Број и структура потписаних уговора				Локална самоуправа Добављач	
3.11. Испорука грантова	До 20 дана	Испоручени грантови	Број и структура испоручених грантова				Добављач	Локална самоуправа
3.12. Праћење реализације и оцена успешности програма	Прикупљен и подаци о процесу реализације Оцењена успешност реализације	Прикупљени подаци о процесу реализације и оцењена успешност реализације	Број и врста прикупљених података, Остварен ниво постигнућа				Савет	КИРС

• специфичан циљ 4:

У периоду од 2025. до 2029. године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем најмање 4 тематске радионице, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба.

Активност	Време/ Период	Очекивани результати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
4.1.1. Потписивање уговора са донатором за реализацију обука, трибина, тренинга или радних састанака у складу са правилима и наменом доступног финансирања	10 дана	Обезбеђена финансијск асредства	Потписануговор, висинасредстава	Издвојена средства из буџета ЈС и средства са других нивоа власти или донатора	Локална самоуправа, Савет за миграције, повереник	КИРС, донатори

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

4.2.Предузимање припремних радњи за организовање обуке, трибине, тренинга или радног састанка, презентација, јавно оглашавање	30 данаодпотписивањаугово-ра	Одржавање најмање 2 обуке на тему пројектних апликација за 10 до 15 потенцијалних учесника	Објављен јавни позив, Број тема које су припремљене и број учесника и број обучаваћених служби у општини	Постојећиљудскиресурси	Савет за миграције и повереник	
4.3.Избор тема, предавача, полазника	10 дана	Одабрана тема, предавач и полазници	Бројполазника	Постојећиљудскиресурси	Саветзамиграције и повереник	
4.4.Одржавање обуке, трибине, тренинга или радног састанка	1 до 2 дана по појединачној активности	Организовање и одржавање обуке, трибине, тренинга или радног састанка	Број учесника	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције и повереник	
4.5.Извештај о завршетку реализације појединачне пројектне активности	2.квартал	Урађен извештај о спроведеним активностима, урађени флајери о радионицама и појмовима везаним за миграције	Број учесника који су завршили обуку и број издатих потврда о завршеној обуци	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције и повереник	

• специфичан циљ 5:

У периоду од 2025. до 2029. године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантским групама.

Активност	Време/Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
5.1. Потписивање уговора са донатором за реализацију пројектних активности	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор, висина средстава	Издвојена средства из буџета ЈС и средстава са других нивоа власти или донатора	Локална самоуправа, Савет за миграције, повереник	КИРС, донатори

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

5.2.Предузимање припремних радњи за организовање обуке, трибине, тренинга или радног састанка	30 дана од потписивања уговора	Одређени учесници, простор, време, материјал и сл.	Број тема које су припремљене и број обухваћених служби у општини	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције и повереник
5.3.Избор предавача	10 дана	Одабран и ангажован тренер, потписан уговор	Број учесника	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције и повереник
5.4.Одржавање обуке, трибине, тренинга или радног састанка	1 до 2 дана по појединачној активности	Организовање и одржавање обуке, трибине, тренинга или радног састанка	Број учесника	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције и повереник
5.5.Извештај о завршетку реализације појединачне пројектне активности	2.квартал	Урађен извештај о спроведеним активностима, урађени флајери о радионицама и појмовима везаним за миграције	Број учесника који су завршили обуку и број издатих потврда о завршеној обуци	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције и повереник

• специфичан циљ 6:

У периоду од 2025. до 2029. године успоставити и ојачати везе и сарадњу са припадницима дијаспоре на територији општине Ириг, креирањем базе података и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

Активност	Време/Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
6.1. Успостављање сарадње и трајне комуникације, размена знања и информација са кључним актерима (Министарство спољних послова, амбасаде, конзулати, удружења дијаспоре.)	Континуирана активност	Остварени контакти, успостављена сарадња, размењени подаци	Одржани састанци, записници, пописани споразуми о сарадњи	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Локална самоуправа	Повереништво, КИРС, Савет за миграције, МСП
6.2. Формирање тима/ радне групе за спровођење пројеката	10 дана	Формиран тим/ радна група	Решење о формирању тима	Постојећи људски ресурси	Локална самоуправа	Повереништво, Савет за миграције
6.3. Формулисање начина прикупљања података и креирање базе података - Развој методологије и алата за мапирање (упитници, дигиталне платформе, анкете) и идентификација извора података	2 месеца	Развијена методологија	Број идентификованих извора података	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група (представници ЈЛС, стручњаци за миграције и дијаспору, ИТ експерти, представници удружења дијаспоре).	КИРС, МСП, удружења дијаспоре, донатори, експерти
6.4. Успостављање контаката и организовање састанака са припадницима дијаспоре	6 месеци	Успостављене везе, размењене информације и планови, договорена будућа сарадња	Број одржаних састанака	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Локална самоуправа, пројектни тим,	КИРС, МСП, удружења дијаспоре, донатори
6.5. Анализа прикупљених података и идентификација потенцијала за сарадњу са дијаспором.	2 месеца	Прикупљени и обрађени подаци о локацији, демографији, професионалним профилима и интересима дијаспоре.	Извршен извештај о резултатима мапирања (демографски профил, професионална структура, интереси за сарадњу са ЈЛС).	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група (представници ЈЛС, стручњаци за миграције и дијаспору, ИТ експерти, представници удружења дијаспоре)	Донатори

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

6.7. Креирање базе података дијаспоре пореклом са територије ЈЛС.	3 месеца	Креирана база	Број и врста података унетих у базу	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група, ИТ тим.	Донатори
6.8. Одржавање и ажурирање базе података дијаспоре.	Континуирано	Одржива сарадња и ангажовање дијаспоре у развојним иницијативама		Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група, ИТ тим.	Донатори
6.9. Медијска презентација с циљем промоције пројекта	Континуирано по активностима	Презентација резултата мапирања и обавештавање јавности и дијаспоре о резултатима.	Новински чланци, тв прилози, интернет материјал	Постојећи људски ресурси	Локална самоуправа, пројектни тим	Медији

● специфичан циљ 7:

У периоду од 2025. до 2029. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине Ириг, организацијом (нпр. најмање 3) едукативно промотивна догађаја/сусрета у циљу веће друштвене афирмације развојног потенцијала миграција у локалним заједницама.

Активност	Време/Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
7.1. Потписивање уговора са донатором за реализацију пројектних активности	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписануговор, висинасредстава	Издвојена средства из буџета ЈЛС и средства са других нивоа власти или донатора	Локална самоуправа, Савет за миграције, повереник	КИРС, донатори
7.2.Предузимање припремних радњи за организовање догађаја	30 дана од потписивања уговора	Одређени учесници, простор, време, материјал и сл.	Број остварених контаката (број лица/удружења из дијаспоре, број домаћих предузетника)	Постојећиљудскиресурси	Савет за миграције и повереник	
7.3.Одржавање едукативно-промотивних догађаја,	1 до 2 дана по појединачној активности	Организовање и одржавање едукативно-промотивних догађаја	Број учесника догађаја	Постојећиљудскиресурси	Локална самоуправа, Савет за миграције и повереник	

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

7.4.Извештај о завршетку реализације појединачне пројектне активности	10 дана	Урађен извештај о спроведеним активностима, урађени промотивни флајери	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције и повереник
7.5. Медијска презентација с циљем промоције пројекта	Континуирана активност	Јавност упозната са активностима на пројекту	Људски ресурси, медији	Локална самоуправа КИРС, донатори

● специфичан циль 8:

У периоду од 2025. до 2029. године ојачати капацитете ЈЛС и успоставити повољну климу за развој предузетништва у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва, организовањем најмање 3 едукативно-промотивних тематских радионица/округлих столова намењених предузетницима и запосленима у јавном сектору, које ће указати на развојни потенцијал миграција у локалним заједницама.

Активност	Време/Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
8.1.Стручно усавршавање и едукација запослених у јавном сектору	Континуирана активност	Обучен кадар	Број спроведених тренинга и обука	Постојећи људски ресурси	Локална самоуправа,	Повереништво, Савет за миграције, КИРС,ЦСР,НВО
82.Едукација и информисање предузетника	Континуирана активност	Информисани и едуковани предузетници	Број одржаних састанака, радионица, предавања	Постојећи људски ресурси	Локална самоуправа	Повереништво, Савет за миграције, КИРС,ЦСР,НВО
8.3. Медијска презентација с циљем промоције пројекта	Континуирана активност	Јавност и предузетници упозната са активностима	Новински чланци, тв прилози, интернет материјал	Постојећи људски ресурси	Локална самоуправа	Повереништво, Савет за миграције, КИРС,ЦСР,НВО

• специфичан циљ 9:

У периоду од 2025. до 2029. године, кроз најмање 3 тематске радионице, округла стола, медијску кампању и друге активности, обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима.

Активност	Време/Период	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
9.1. Формирање радне групе задужене за организацију трибина.	15 дана	План и календар трибина	Број одржаних састанака, записници, број планираних трибина	Постојећи људски ресурси	Савет за миграције	Полицијска управа КИРС, ЦСР, Н ВО, донатори
9.2. Одржавање састанака са релевантним локалних актера	Континуирана активност	Одржани састанци, успостављена сарадња, размењене информације, испланиране активности, идентификовани проблеми и предложена решења	Број одржаних састанака, записници	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група	Полицијска управа КИРС, ЦСР, Н ВО, школе, универзитети, медији, донатори
9.3. Развој едукативних материјала и брошура	3 месеца	Материјали и брошуре припремљени	Број и врста едукативног материјала	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група	Експерти за трговину људима
9.4. Предузимање припремних радњи за организовање догађаја	30 дана од потписивања уговора	Одређени учесници, простор, време, материјал и сл.	Број остварених контаката	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група	Експерти за трговину људима
9.5. Едукација и информисање релевантних актера	Континуирана активност	Информисани и едуковани предузетници; Континуирана организација најмање 1 трибине годишње до краја 2028. године.	Број одржаних састанака, радионица, предавања, трибина; број учесника	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	радна група	КИРС, ЦСР, Н ВО, ангажовани експерти

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ

	континуирано	Годишњи извештаји и препоруке за побољшање	трибине	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група	Експерти за трговину људима
9.6. Успостављање механизма за праћење и евалуацију ефеката сваке трибине (учесници, одзив медија, анкетање учесника о перцепцији теме).			Број објављених извештаја			
9.7. Медијска презентација с циљем промоције пројекта	Континуирана активност	Јавност упозната са активностима и едукована на тему трговине људима и превенције исте. Подигнут ниво свести јавности, повећана видљивост проблема и превенције трговине људима.	Новински чланци, тв прилози, интернет материјал	Постојећи људски ресурси, донаторска средства, медији	Локална самоуправа	медији

Поглавље 7. Ресурси/ буџет

На основу процена утврђено је да за реализацију Локалног плана за управљање миграцијама на територији општине Ириг за период 2025.–2029. год. постоји потреба за средствима у висини око 65.000.000,00 динара.

Средства за реализацију овог Локалног акционог плана обезбеђиваће се из различитих извора: највећим делом из буџета Републике Србије-Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се реализовити на основу овог Локалног акционог плана, као и из других доступних извора.

Овај Локални акциони план ће се, поред осталих намена, користити у сврху представљања Општине и привлачења донаторских средстава за реализацију наведених циљева.

Поглавље 8. Аранжмани за примену

Аранжмани за примену Локалног акционог плана обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

1. Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а и

2. Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуре за управљање процесом примене ЛПА - након усвајања ЛАП-а, представљаће га и спроводити Савет за управљање миграцијама и трајна решења.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног акционог плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног акционог плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера - учесника у процесу управљања миграцијама и унапређења положаја различитих категорија миграната у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног акционог плана;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног акционог плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Структуре које су оперативне и примењују ЛАП - оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формиран у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници - партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Савета за миграције и трајна решења о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учесће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

У Општини се процењује да ће носиоци програма, пројеката и активности ЛАП-а бити у првом реду следеће институције:

- Повереништво за избеглице
- Центар за локални економски развој,
- Канцеларија за младе
- Центар за социјални рад
- Дом здравља
- Школе за образовање одраслих
- НВО које се баве проблемима миграната
- Црвени крст

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног акционог плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног акционог плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

Поглавље 9. Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације ЛПА)** је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛПА ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2025 – 2029. год. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично- једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Општине Ириг. Финална еволуација обавиће се на крају 2029. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности- задатака и специфичних циљева.

• **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

1. Број нових услуга -локалних мера/ програма у области управљања миграција
2. Обухват различитих категорија миграната новим услугама и мерама;
3. Структура корисника /ца услуга и мета /програма
4. Ниво укључености различитих актера у пружању услуга различитим категоријама миграната у локалној заједници;
5. Обим финансијских средстава издвојених за услуге различитим категоријама миграната.
6. Структура финансијских средстава издвојених за услуге различитим категоријама миграната (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори ...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле активности Локалног акционог плана.

• **Методе и технике мониторинга и евалуације:**

За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете) анкете, извештавање и др.

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОВОДИНА
ОПШТИНА ИРИГ**

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ИРИГ

Број:001472255 2025 08464 001 000 060 107-4

Дана:01.04.2025.године

И Р И Г

ПРЕДСЕДНИК,

Томислав Станојчев

Stanojchev T.